

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ KNIHOVNY NÁCHOD

2024

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MĚSTSKÉ KNIHOVNY NÁCHOD

2024

ZPRACOVALY:

Bc. Lada Kabelová – ředitelka knihovny

Bc. Adéla Vlachová – vedoucí oddělení regionálních funkcí

Štěpánka Štelcigová – ekonomka

GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bc. Iva Herzogová

OBSAH

Základní informace o organizaci	4
Úvod	6
Přehled činností knihovny	9
Činnost knihovny v roce 2024.....	10
Knihovní fond	11
Uživatelé knihovny	13
Služby knihovny	14
Výpůjční služby	14
Online služby.....	17
Informační služby.....	17
Meziknihovní výpůjční služba.....	18
Kulturní a vzdělávací akce	18
Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro dospělé	19
Přehled kulturních a vzdělávacích akcí pro děti a mládež	23
Další služby knihovny	28
Regionální funkce knihovny.....	29
Cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2024.....	30
Výsledky činnosti dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou	30
Souhrnné zhodnocení regionálních služeb za rok 2024	35
Hospodaření knihovny v roce 2024.....	35
Správní a dozorčí rada	37
Účetní závěrka	38
Rozvaha (bilance)	39
Výkaz zisku a ztráty.....	43
Příloha k účetní závěrce	45
Přehled výnosů a nákladů za rok 2024	51
Závěr	52
Obrazová příloha	54

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

MĚSTSKÁ KNIHOVNA NÁCHOD, O. P. S.

KAMENICE 105, 547 01 NÁCHOD

ŘEDITELKA KNIHOVNY: Bc. LADA KABELOVÁ

REGISTRACE PRÁVNÍ SUBJEKTIVITY

KRAJSKÝ SOUD V HRADCI KRÁLOVÉ, REJSTŘÍK O. P. S., ODDÍL O.,

VLOŽKA 2 ZE DNE 1. 2. 1996

IČO: 64829812

ZŘIZOVATEL KNIHOVNY

MĚSTO NÁCHOD, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 40

547 01 NÁCHOD

E-MAIL: KNIHOVNA@MKNACHOD.CZ

TELEFON: 491 423 338

MOBIL: 778 487 459

WEB: WWW.MKNACHOD.CZ

VÝPŮJČNÍ DOBA KNIHOVNY

	ODDĚLENÍ PRO DOSPĚLÉ, INTERNET	ODDĚLENÍ PRO DĚTI	STUDOVNA – ČÍTÁRNA
PONDĚLÍ	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
ÚTERÝ	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
STŘEDA	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
ČTVRTEK	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
PÁTEK	9:00 - 17:00	12:00 - 17:00	9:00 - 17:00
SOBOTA	8:00 - 11:00	ZAVŘENO	ZAVŘENO
NEDĚLE	ZAVŘENO	ZAVŘENO	ZAVŘENO

ÚVOD

ÚVOD

Rok 2024 byl pro nás rokem úspěchů a oslav. Městská knihovna Náchod o.p.s. měla k oslavám hned dva silné důvody:

- 70 let působení na adrese Kamenice 105
- 20 let od poslední rekonstrukce, při které se podařilo přesunout oddělení pro dospělé do přízemí budovy a rozšířit oddělení pro děti na celé první podlaží.

Důstojné oslavy proběhly za přítomnosti současných i bývalých zaměstnanců.

V průběhu celého roku slavil také Náchod. Oslavy 770 let od první písemné zmínky o městě pojal nápaditě. Každý měsíc byl věnován jedné oblasti a nabízel i pro knihovnu mnoho možností zapojení. Hned v lednu, věnovanému *Náchodu architektonickému*, se podařilo instalovat stálé informační panely k domu na Kamenici 105 a architektovi Otakaru Novotnému. V březnu, tematicky *Náchodu průmyslovému*, k nim přibýly panely k historii rodiny Bartoňů.

V červnu, *Náchodu hudebnímu*, se na zahradě knihovny hrálo pro Škvoreckého. Významné výročí 100 let od narození tohoto náchodského rodáka, Josefa Škvoreckého, jsme si připomněli také dalšími dobře hodnocenými akcemi. Nově vzniklá *Expozice Josefa Škvoreckého* ve Spolkovém domě je ukázkou dobře fungující spolupráce Městské knihovny Náchod a odborů Města Náchoda. V závěru roku jsme pak velkou výstavou v prostorách studovny uctili památku dalšího z velkých Náchoďanů, malíře a ilustrátora Jaroslava City.

Léto přineslo nejen obvyklý **příměstský tábor** a hojně navštěvované **Náchodské flerování**, ale také nové místo pro vzdělávací akce v oddělení pro děti. **Pódium**, výsledek spolupráce architektky Jany Ticháčkové, truhláře Milana Fischera, finanční podpory MAS Stolové Hory a Města Náchod, si rychle získal oblibu malých návštěvníků.

Dnešní role knihoven je v oblasti vzdělávání obyvatelstva ještě mnohem závažnější. Zdaleka už nestačíme po celý život s tím, co jsme se naučili po dobu školní docházky. Platí, že vzdělaná společnost je prosperující společnost. K tradiční podpoře čtenářství a gramotnosti se s knihovnami dnes už přirozeně pojí i **důraz na práci s informacemi a digitálními technologiemi**. V rámci vzdělávání se uskutečnily dva semestry **Náchodské univerzity volného času (NUVČ)**, zopakoval se oblíbený **cyklus Trénování paměti** s paní Alenou Naimanovou i **Virtuální univerzita třetího věku (VU3V)**. Svě místo a pravidelné návštěvníky si našla **Muzikoterapie nejen pro seniory**, pokračoval i **dopolední kurz angličtiny**.

Vzdělávací akce se vesměs odehrávají ve studovně, kde je ideální kapacita 50 návštěvníků. Při počtu 60 se už účast stává nekomfortní jak pro zúčastněné, tak pro přednášející. Proto bylo rozhodnuto pořádat akce většího rozsahu v prostorách **nově otevřeného Spolkového domu**. Jeho maximální obsazenost jsme v roce 2024 otestovali hned dvakrát, při literárním stand-upu autora Pavla Tomeše a přednášce neurochirurga prof. MUDr. Vladimíra Beneše, DrSc.

Knihovna plnila funkci:

- městské knihovny v Náchodě a v části města Lipí.
- pověřené knihovny pro zajištění výkonu regionálních funkcí na základě zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) v okrese Náchod.

PŘEHLED ČINNOSTÍ KNIHOVNY

HLAVNÍ ČINNOSTI KNIHOVNY

- Buduje univerzální knihovní fondy odborné, populárně naučné a krásné literatury a dalších dokumentů a informačních pramenů (periodika, audio, audiovizuální a elektronické dokumenty) se zřetelem k potřebám svých uživatelů.
- Buduje, archivuje a využívá fond regionální literatury a zpřístupňuje ho široké veřejnosti. Shromažďuje, zpracovává, uchovává a poskytuje informace o regionu.
- Buduje interní databáze z univerzálních a speciálních fondů knihovny a využívá externí informační databáze.
- Účastní se budování společných databází a výměny dat s ostatními knihovnami.
- Aktivně propaguje a zpřístupňuje své knihovní fondy individuálním a institucionálním uživatelům svými výpůjčními službami, informačními, bibliografickými, rešeršními a kopírovacími službami v půjčovnách, studovnách a dalších speciálních odděleních.
- Zajišťuje přístup k informacím bez ohledu na místo jejich vzniku, využívá k tomu a uživatelům zpřístupňuje knihovnické a informační zdroje, včetně zdrojů přístupných prostřednictvím sítě internet za předem stanovených podmínek.
- Zpřístupňuje uživatelům knihovní dokumenty i z fondů jiných knihoven prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, a zároveň prostřednictvím této služby zpřístupňuje uživatelům jiných knihoven vlastní fond.
- Na základě smlouvy s Královéhradeckým krajem a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové a v závislosti na výši poskytovaných finančních prostředků plní funkci knihovny pověřené regionální funkcí.

DALŠÍ ČINNOSTI KNIHOVNY

- Pořádá exkurze, besedy, přednášky, výstavy a jiné kulturní a vzdělávací akce podporující hlavní poslání a činnost knihovny.
- Organizuje vzdělávací kurzy pro knihovníky náchodského okresu i širší veřejnost.
- Poskytuje kopírovací služby, Wi-Fi v celé knihovně a 3 počítačové stanice s internetem.
- Nabízí rozvoz knih imobilním čtenářům knihovny.
- Půjčuje svým čtenářům e-knihy zdarma.

ČINNOST KNIHOVNY V ROCE 2024

KNIOHVNÍ FOND

Rok 2024 přinesl v mnoha ohledech **pozitivní vývoj** – ať už jde o nárůst čtenářského zájmu, větší návštěvnost či více výpůjček. Níže uvedené grafy znázorňují základní statistiky a jejich vývoj mezi roky 2023 a 2024.

Rok 2024 zaznamenal **vyšší aktivitu oddělení akvizice** – bylo nakoupeno i vyřazeno více knih než v roce 2023.

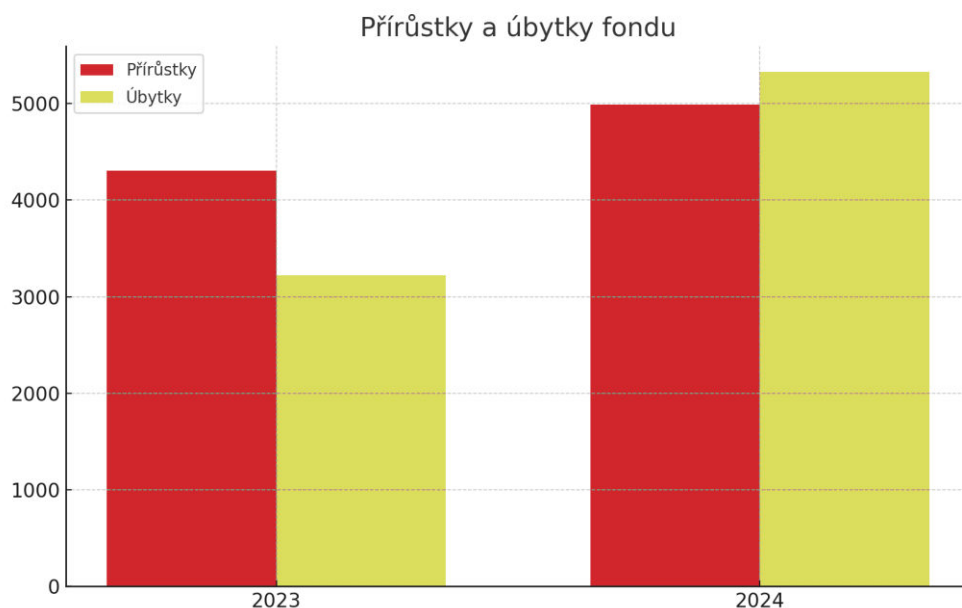
Celkový přírůstek knihovního fondu v roce 2024 byl **4.987** svazků, z toho:

Do fondu městské knihovny (MK) bylo zakoupeno **2.073 svazků**, 51 jich dostala knihovna darem, **167** bylo zapsáno z depozitního fondu a **24** jako náhrada za ztracené knihy.

Do výměnného fondu MK bylo zakoupeno z dotace na regionální činnost **719** svazků, z příspěvků zřizovatelů obecních knihoven na Náchodsku **760** svazků, **46** svazků bylo zapsáno z depozitního fondu. Do výměnného fondu ostatních střediskových knihoven okresu Náchod bylo z dotace na regionální činnost zakoupeno **1.147** svazků.

Celkový úbytek knihovního fondu v roce 2024 byl **5.328** kusů, z toho:

Z fondu MK Náchod bylo odepsáno **4.360** svazků, z výměnného fondu MK **240** a z výměnného fondu ostatních střediskových knihoven **728** svazků.

V roce 2024 byly nové knihy zakoupeny kombinací výběru a objednávek z edičních plánů nakladatelství prostřednictvím obchodní agentury *OPA Praha* a portálu *Team Library*. Díky technologii druhého z uvedených mají všichni zaměstnanci možnost aktivně se zapojit do tvorby fondu nových knih prostřednictvím požadavků směřovaných na oddělení akvizice.

Nové přírůstky knihovního fondu byly tímto oddělením odborně zpracovány do počítačové báze dat knihovnického systému *Verbis* verze 2.2 a opatřeny čárovým kódem. K vyhledávání slouží elektronický katalog přístupný v knihovně a na webových stránkách knihovny www.mknachod.cz.

REGIONÁLNÍ FOND

Do regionálního fondu naší knihovny patří knihy, audioknihy a časopisy týkající se Královéhradecka. Po konzultaci s metodikou KN primárně doplňujeme tituly, které se týkají bývalého okresu Náchod. V roce 2024 bylo zakoupeno **59** regionálních publikací a jiným způsobem získáno dalších **10** publikací.

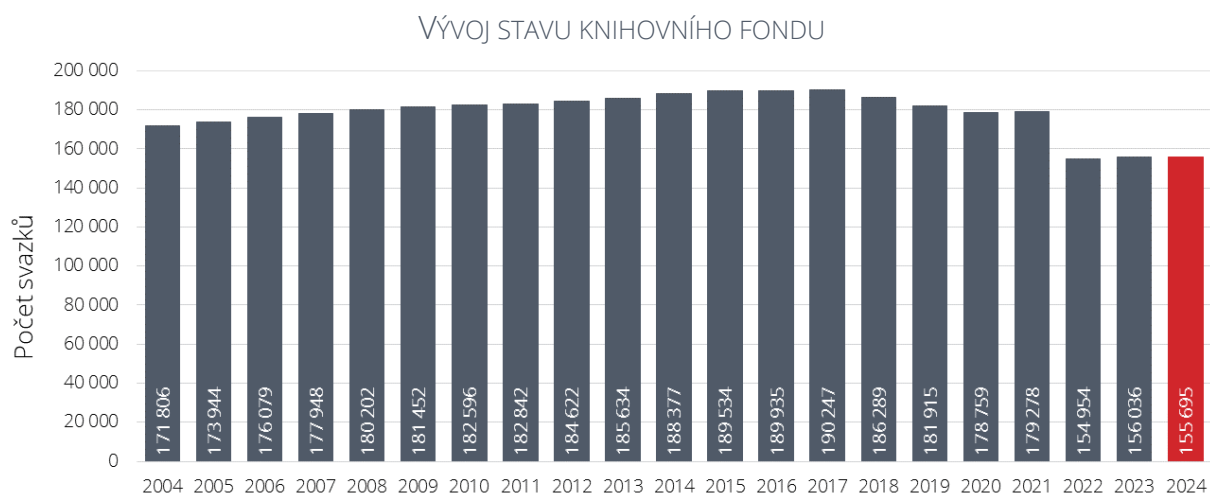
SOUBORNÝ KATALOG

Také v roce 2024 pokračovala spolupráce se souborným katalogem CASLIN Národní knihovny ČR formou odesílání katalogizačních záznamů pořízených Městskou knihovnou v Náchodě. Za tento rok bylo posláno cca 400 záznamů.

STAV FONDU KNIHOVNY K 31. 12. 2024 JE CELKEM **155.695** KNIHOVNÍCH JEDNOTEK

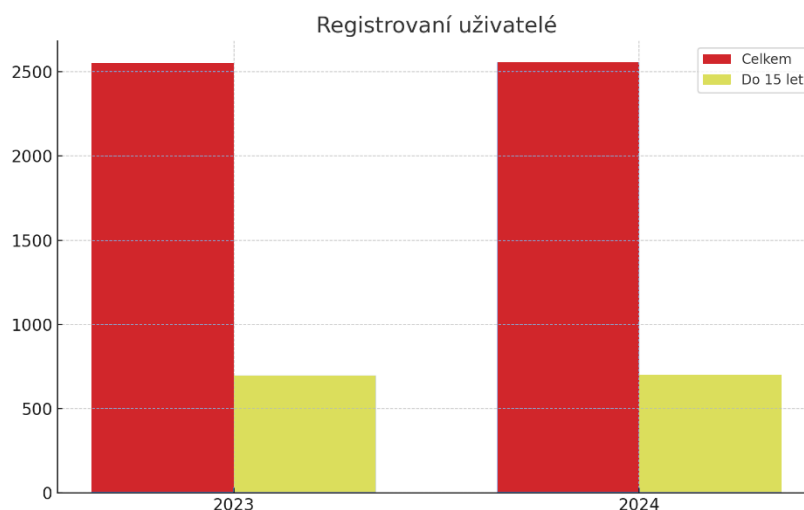
Typ dokumentu	Počet knihovních jednotek
Beletrie	104.118
Naučná literatura	50.411
Zvukové dokumenty	977
Tištěné hudebniny	77
Zvukově obrazové dokumenty	60
Jiné dokumenty	52

Počet nakupovaných titulů periodik	100
------------------------------------	-----

UŽIVATELÉ KNIHOVNY

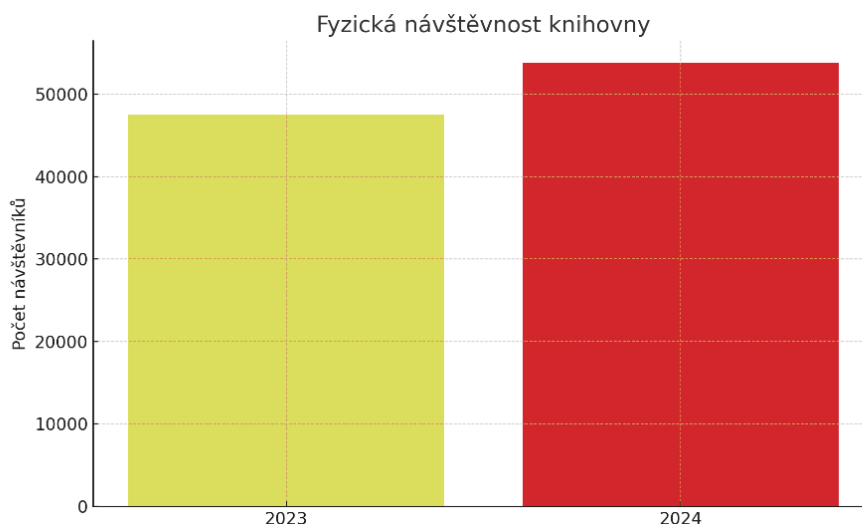
K 31. 12. 2024 měla knihovna **2.556 registrovaných čtenářů**, z toho 701 dětí do 15 let. Ve srovnání s předchozím rokem jde o mírný nárůst – v roce 2023 evidovala knihovna 2 552 čtenářů, z nichž bylo 696 dětí. Počet registrovaných čtenářů i podíl dětí do 15 let tedy **mírně vzrostl**.

Tento stabilní růst lze přičíst nejen atraktivní nabídce knihovního fondu, ale i důrazu na čtenářskou gramotnost a **pestvý program pro děti a mládež**. Aktivní spolupráce se školami a pokračující zapojení do projektů jako je *Bookstart – S knížkou do života*, i pravidelné vzdělávací lekce, přispívají k tomu, že se do knihovny daří přivádět nové čtenáře už od útlého věku.

V evidenci přibývají také tzv. spouživatelé – děti členů domácnosti, kteří si knihy půjčují pod jednou čtenářskou kartou. Tento trend potvrzuje skutečnost, že knihovna je i nadále vnímána jako místo pro celou rodinu. **Návštěvnost knihovny vzrostla** o více než 6. 000 návštěv. Knihovna se tak těší rostoucímu zájmu veřejnosti.

Návštěvníků online služeb bylo 45.305.

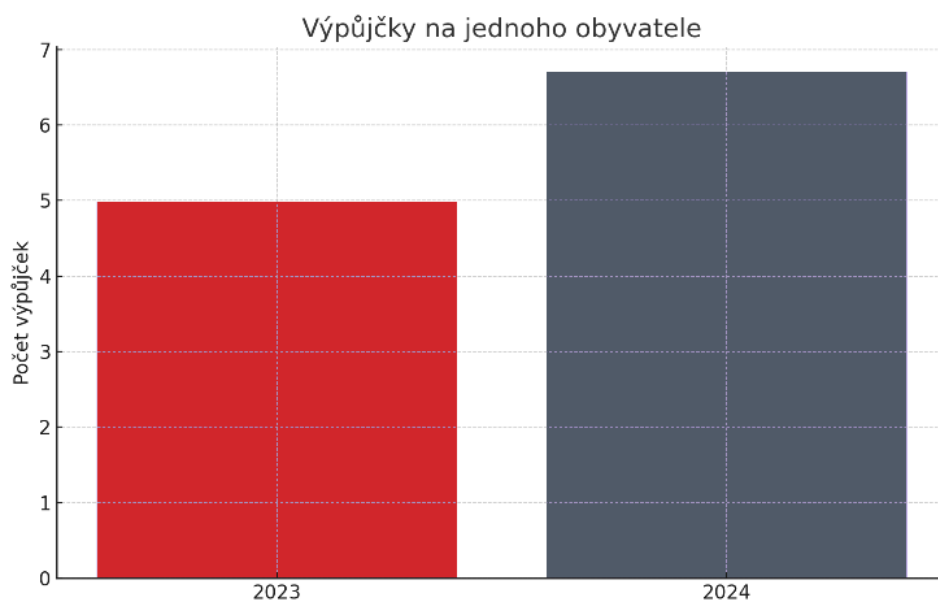

SLUŽBY KNIHOVNY

VÝPŮJČNÍ SLUŽBY

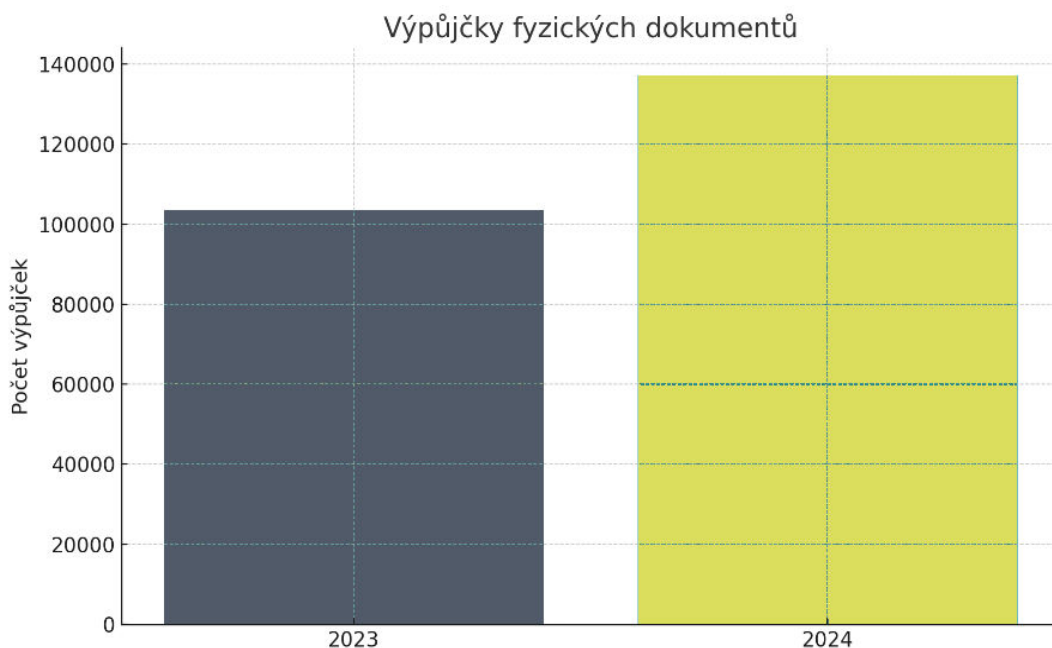
Čtenáři MK si v roce 2024 vypůjčili **137.656** dokumentů, což je opět **více než v roce předchozím**. S ohledem na desetitisícové zvýšení v roce 2023 nás tento nárůst velmi těší a dokazuje, že naše cesta budování stále aktuálního a zajímavého fondu je správná.

Typ dokumentu	Počet výpůjček
Beletrie dospělým uživatelům	81.441
Naučná literatura dospělým uživatelům	19.158
Beletrie dětem	18.981
Periodika	9.673
Naučná literatura dětem	5.965
Zvukové dokumenty	1.802
Elektronické dokumenty	427
Jiné	193
Tištěné hudebniny	14
Zvukově obrazové dokumenty	2

Výpůjčky na jednoho obyvatele stouply z 5 na 6,7 – velmi dobrý výsledek v rámci efektivity služeb.

Čtenáři si v roce 2024 **vypůjčili celkem 137.229 fyzických dokumentů**, více než v roce předchozím. Tento vývoj svědčí o rostoucím zájmu o čtení i o kvalitní akvizici knihovního fondu.

Knihovna v roce 2024 i nadále poskytovala **široké spektrum služeb**, které se snaží odpovídat potřebám čtenářů všech věkových skupin – od klasických výpůjček přes online přístup až po komunitní aktivity a pomoc znevýhodněným skupinám.

Oddělení pro děti opět nabízelo možnost zapůjčení **tematických kufříků a deskových her**, které si získávají stále větší oblibu.

Ve studovně byly v roce 2024 nově instalovány moderní časopisecké regály, které umožňují **samoobslužný systém výpůjček časopisů**. Tento krok výrazně přispěl ke zvýšení komfortu pro návštěvníky a zefektivnil každodenní provoz oddělení. Zvýšený počet výpůjček periodik následně ukázal, že to byl krok správným směrem.

I v roce 2024 pokračovalo půjčování e-knih. Registrovaný čtenář měl opět nárok **na jednu e-výpůjčku měsíčně zdarma**. Přestože je tato služba finančně náročná, snaží se knihovna držet krok s dobou a nabídnout i elektronickou alternativu klasických výpůjček.

Rozvoz knih imobilním čtenářům probíhal i v roce 2024 ve stejném režimu jako v předchozích letech. Každý měsíc bylo touto formou obslouženo přibližně 20 zájemců. Tato služba má v Náchodě již patnáctiletou tradici a stále je vnímána jako důležitá součást nabídky knihovny.

Webové stránky knihovny i nadále nabízely přístup k elektronickému katalogu a možnost online správy čtenářského účtu. Automatické notifikace o končící výpůjční lhůtě a možnosti rezervací se těší u čtenářů velké oblibě. **Roste také zájem o komunikaci** prostřednictvím e-mailu a sociálních sítí.

Knihovna nabízí možnost **vrácení knih v režimu 24/7** prostřednictvím biblioboxu. Dalším posunem v této oblasti by byla instalace **výdejního knihovního boxu**. Městská knihovna Náchod za účelem finanční podpory na jeho pořízení požádala koncem roku 2024 o dotaci v dotačním programu MK VISK3.

NEJPŮJČOVANĚJŠÍ ČASOPISY, KNIHY A AUDIOKNIHY

ODDĚLENÍ PRO DĚTI

ČASOPISY

1. Čtyřlístek
2. Ahoj divočino
3. 21. století Junior
4. Tečka
5. Časostroj

BELETRIE

1. Stevensová, R. – Zločin slečnám nesluší
2. Kinney, J. – Deník malého poseroutky
3. Rowlingová, J. K. – Harry Potter a Kámen mudrců
4. Cube Kid – Deník malého minecraftáka
5. Blacková, H. – Krutý princ

DOPORUČENÁ ČETBA

1. Petiška, E. – Staré řecké báje a pověsti
2. Werich, J. – Fimfárum
3. Čapek, K. – Povídky z jedné a druhé kapsy
4. Poláček, K. – Bylo nás pět
5. Bezděková, Z. – Říkali mi Leni

AUDIOKNIHY

1. Walliams, D. – Babička drsňačka
2. Mornštajnová, A. – Strašidýlko Stráša
3. Matocha, V. – Prašina
4. Montgomeryová, L. M. – Anna ze Zeleného domu
5. Procházková, I. – Myši patří do nebe

ODDĚLENÍ PRO DOSPĚLÉ

ČASOPISY

1. Týdeník Květy
2. Téma
3. Vlasta
4. Svět motorů
5. Reflex

BELETRIE

1. Lednická, K. – Šikmý kostel, III. díl
2. Javůrek, Š. – Sudetský dům
3. Mornštajnová, A. – Les v domě
4. Mornštajnová, A. – Hana
5. Bryndza, R. – Anděl smrti

DOPORUČENÁ ČETBA

1. Orwell, G. – Farma zvířat
2. Shakespeare, W. – Romeo a Julie
3. Kafka, F. – Proměna
4. Hemingway, E. – Stařec a moře
5. Rolland, R. – Petr a Lucie

AUDIOKNIHY

1. Klevisová, M. – Drak spí
2. Wilková, S. – Až uvidíš moře
3. Zibura, L. – 40 dní pěšky do Jeruzaléma
4. Vondruška, V. – Život ve staletích
5. Mornštajnová, A. – Hana

ONLINE SLUŽBY

Jak je už uvedeno výše, v roce 2024 bylo možné na jednu čtenářskou legitimaci půjčit pouze 1 e-knihu měsíčně. I tak bylo vypůjčeno **427** elektronických dokumentů.

K dotazům a žádostem je stále více využívána také komunikace s knihovnou prostřednictvím e-mailu **knihovna@mknachod.cz**. Oceňovanou službou je automatické zasílání upozornění na končící výpůjční dobu do e-mailových schránek čtenářů. Také velká část informací o rezervaci či objednávce knih a upomínek je zasílána elektronicky, což vede k **úspoře na poštovním**.

Virtuální služby i sociální sítě výrazně zvyšují propagaci knihovny a jejích akcí na veřejnosti. Facebookový profil knihovny **www.facebook.com/knihovnanachod** i několikrát denně upozorňuje na zajímavé akce knihovny, přináší novinky, fotografie a reportáže z akcí a kroužků. Od prosince 2020 má knihovna také svůj účet **knihovna_nachod** na Instagramu.

INFORMAČNÍ SLUŽBY

Pracovníci městské knihovny, především informačního úseku ve studovně a čítárně, vyřizovali široké spektrum dotazů a požadavků občanů na informace nejrůznějšího druhu.

K tomu knihovna průběžně vytváří nebo přejímá informační zdroje a poskytuje následující služby:

- prezenční výpůjčky a možnost studia z rozsáhlého fondu slovníků a encyklopedií ze všech oborů lidské činnosti,
- prezenční studium, případně výpůjčky ze specializovaného fondu regionální literatury,
- výpůjčky novin a časopisů,
- informační a referenční služby, zodpovídání ústních a písemných dotazů, exkurze do knihovny spojené s výkladem o službách nebo speciálně zaměřené (pro školy, zájmové skupiny apod.),
- sbírky zákonů ČR (období 1918 – 1936, 1957 – 2012, od té doby volně přístupné na internetu),
- přístup na internet, Wi-Fi připojení,
- kopírování z materiálů knihovny.

K dispozici byly počítačové databáze:

- Česká národní bibliografie (bibliografické záznamy knižní produkce vydané na území ČR od roku 1945, články v českých novinách, časopisech a sbornících od roku 1991, periodika vydaná na území ČR od roku 1990, dizertace a jmenné autority).
- Regionální literatura okresu Náchod (specializovaný fond Městské knihovny Náchod, průběžně analyticky zpracovávaný do počítačové databáze v systému Verbis verze 2.2).

Knihovna poskytuje informace nejen registrovaným čtenářům, ale také zájemcům z řad návštěvníků města, kteří zde vyhledávají fakta o historii, památkách a osobnostech Náchoda i jeho okolí.

MEZIKNIOHVNÍ VÝPŮJČNÍ SLUŽBA

Pro čtenáře náchodské knihovny bylo získáno v roce 2024 meziknihovní výpůjční službou **140** titulů z jiných knihoven na území ČR. Většinou se jednalo o naučnou literaturu, zapůjčenou vědeckými a vysokoškolskými knihovnami nebo Národní knihovnou v Praze. Dále bylo **363** knižních titulů z fondu naší knihovny zapůjčeno jiným knihovnám. Samozřejmě je již také zajišťování kopií a reprodukcí.

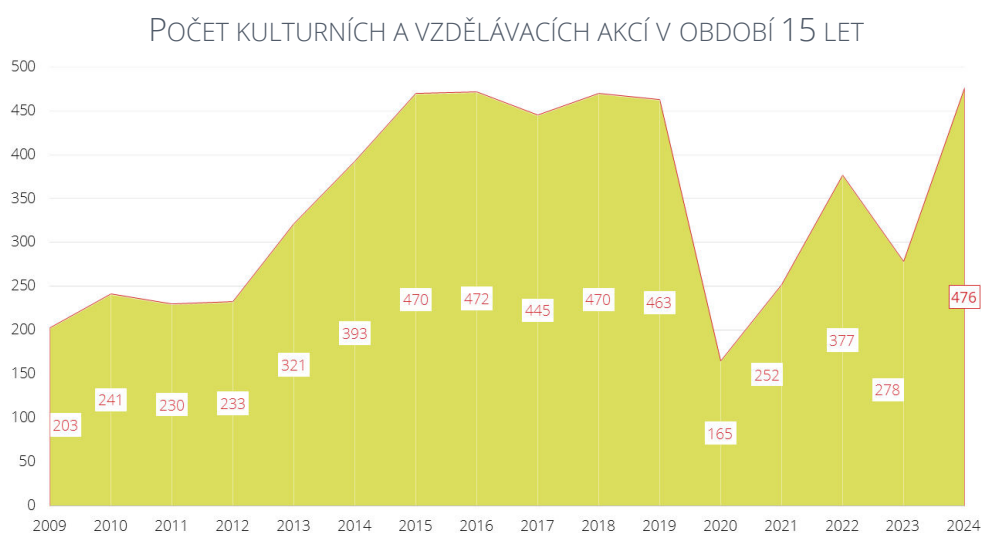
KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

Rok 2024 byl ve znamení návratu k plnohodnotnému kulturnímu programu. Knihovna postupně obnovila tradiční formáty akcí a přidala i několik novinek. Díky aktivní spolupráci s místními školami, spolky a jednotlivci se podařilo nabídnout **pestrý program pro děti, dospělé i seniory**.

Významným přínosem se stalo navázání spolupráce s nově otevřeným **Spolkovým domem**, jehož konferenční sál knihovna začala využívat pro pořádání akcí s větším počtem účastníků (nad 50 osob). Díky těsné blízkosti obou institucí je zajištěna skvělá dostupnost a organizace těchto větších setkání je nyní výrazně jednodušší. Velká návštěvnost kulturních a vzdělávacích akcí ve všech třech odděleních svědčí o tom, že Městská knihovna Náchod, o. p. s. zaujímá pevnou pozici ve veřejném prostoru a dokáže návštěvníkům nabídnout zajímavá a současná témata.

V roce 2024 se v knihovně uskutečnilo **476** kulturních a vzdělávacích akcí pro děti i dospělé. Což znamená, že v průměru se zde **za týden konalo více než devět akcí**. Jedná se o velmi příjemná čísla, za kterými se ale skrývá hodně plánování a organizování. Celkem se těchto akcí zúčastnilo **10.076** dětí a dospělých.

I v roce 2024 knihovna poskytla své prostory pro realizaci akcí jiných subjektů a nebyla tedy hlavním pořadatelem. Návštěvníků těchto akcí bylo **1.096**. Pokračovala spolupráce s *Fotoklubem Náchod* a se *Střední průmyslovou školou Otty Wichterleho z Velkého Poříčí*. Rozvíjela se spolupráce s *SVČ Děčko*, s regionálním *Muzeem Náchodsko*, se *Základní uměleckou školou Náchod* i s *Galerií výtvarného umění v Náchodě* a knihovna tak dále upevňovala svou komunitní roli.

PŘEHLED KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO DOSPĚLÉ

Oddělení pro dospělé a studovna nabídly v roce 2024 desítky přednášek, besed, vernisáží a dalších akcí. Využití Spolkového domu umožnilo pořádat akce s vyšší účastí.

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU (VU3V)

Virtuální univerzita třetího věku se již stala nedílnou součástí nabídky, kterou knihovna připravuje pro aktivní seniory a seniorky. Jde o známou formu celoživotního vzdělávání organizovanou *Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze*.

Cílem VU3V je umožnit všem posluchačům v rámci České republiky zájmové vysokoškolské studium bez ohledu na vzdálenost vysokých škol a univerzit, ve kterých probíhá prezenční seniorské vzdělávání, jehož se z různých důvodů (vzdálenost, zdravotní a časové důvody, finanční náročnost na dopravu apod.) nemohou zúčastňovat. V souladu se vzděláváním též vytváří prostředí pro sociální kontakt posluchačů v daných lokalitách. Pro rok 2024 byla zvolena témata **Santini** a **Architekti italského baroka**. Oba kurzy měly 16 frekventantů.

NÁCHODSKÁ UNIVERZITA VOLNÉHO ČASU (NUVČ)

V roce 2024 proběhl **26. a 27. semestr** NUVČ. Vzhledem k úbytku frekventantů během covidu se četnost přednášek ustálila na jedné přednášce od 15.00 hodin. Oba semestry byly po úspěšném podání žádosti podpořeny *Kulturní a sportovní nadací města Náchoda*.

PŘEDNÁŠKY 26. SEMESTRU UNIVERZITY:

- **Milan Záliš:** Hrady a zámky severovýchodních Čech, 1. část
- **Milan Záliš:** Hrady a zámky severovýchodních Čech, 2. část
- **Marcela Augustová:** Povídky o televizi a o životě
- **MUDr. Kristina Höschlová:** Medicína budoucnosti
- **Kateřina Voňková:** Slovinsko – země přírodních krás
- **prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc:** Katedrála sv. Víta

PŘEDNÁŠKY 27. SEMESTRU UNIVERZITY:

- **PhDr. Petra Procházková:** Novinářka na Divokém východě
- **Jakub Greschl:** S Kubou na Kubě
- **Ing. Petr Koubský:** Umělá inteligence – příslib i hrozba
- **Aleš Palán:** O šumavských samotářích a nejen o nich
- **Tereza Mičiaková:** Dramaturgyně v Českém rozhlase
- **Mgr. Martin Tesař:** Významné vily v regionu
- **Milan Záliš:** Hrady a zámky severovýchodních Čech, 3. část
- **MUDr. Petr Štěpánek:** Operace Silver A

KURZ TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI

O třináctý ročník Kurzu trénování paměti byl opět velký zájem a znovu ho vedla zkušená lektorka **Alena Naimanová**. Uskutečnilo se deset lekcí pro tři skupiny, tedy třicet setkání pro celkem 39 nadšených posluchačů a posluchaček, kteří se učili lepšímu soustředění, vybavování znalostí a kreativitě.

Trénování paměti je již několik let populární aktivitou. Chápeme ho jako nezbytnost pro udržení mentálních schopností do vysokého věku. Frekventanti našich kurzů si nejen osvojují různé paměťové techniky a povzbuzují se navzájem. Vedlejším, neméně důležitým bonusem je – stejně jako v případě *Náchodské univerzity volného času* – společné setkávání seniorů a seniorek, které zabraňuje sociální izolaci, tak časté u lidí této věkové skupiny.

MUZIKOTERAPIE

Velkou oblibu si získala také nová aktivita pro seniory – Muzikoterapie. Díky navázané spolupráci s lektorkou muzikoterapie **Mgr. Pavlínou Prudilovou** se podařilo uskutečnit šest setkání, zakončených vánočním koncertem *Café Baret*. Cílem Muzikoterapie je především společný hezký zážitek, pocit dobře stráveného času, ne příprava koncertního vystoupení. Všechny aktivity v rámci setkání jsou dobrovolné a musí být příjemné. Nejen pro potřeby těchto lekcí, ale i pro hudební doprovod vernisáží bylo nutné znovu naladit klavír, který je v majetku Městské knihovny Náchod, o. p. s. Ladění provedla firma *Piano servis*, Police nad Metují. Cyklus Muzikoterapie byl podpořen *Kulturní a sportovní nadací města Náchoda*.

LITERÁRNÍ A DALŠÍ KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ POŘADY

► LITERÁRNÍ AKCE, AUTORSKÁ ČTENÍ, KŘTY KNIH A SETKÁNÍ S AUTORY:

- Obyčejný život Karla Čapka – **Mgr. Hasan Zahirovič**
- V zeleném keři – **Vladimír Matějček**
- K. H. Borovský – **Martina Bittnerová**
- Beseda se spisovatelkou – **Petra Klabouchová**
- Ten divnej a jiná – **Jolana Mathesová**
- Beseda se spisovatelkou – **Alena Mornštajnová**
- K. H. Mácha – **PhDr. Renata Mauserová**
- Cestami života – **Mgr. Věra Vlčková**
- Arnoštova cesta – **Markéta Pilátová**
- Štamgasti lékařského průmyslu – **David Hrneček**
- Frajerky a život – **Jolana Mathesová**
- Večer fyzického básnictví – **Petr Váša**
- Rodinné poklady – **Jitka Kolářová**
- Vzkázání Dannymu – čtení ze *Sborníku východočeských spisovatelů*
- Malé podvečerní čtení
- Noc literatury

➤ CESTOVATELSKÉ BESEDY

Vzhledem k lepším projekčním podmínkám vždy realizované v oddělení pro děti.

- Gastropostřehy – Petr Voldán a Radek Pálka
- Cestování se psem – Slávek Král
- Panama – Jiří Kafka
- Bulharsko očima Petra Voldána
- Azory – Klára Vančáková

➤ OSTATNÍ KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ AKCE

- Aktivní stárnutí: Proč? A jak? – PhDr. Oldřich Čepelka
- Prima sezóna – Živá knihovna
- Hrajeme pro Škvoreckého
- Policie ČR: Prevence podvodů v on-line prostředí – Mgr. Miroslav Mervart
- Neurovývojová terapie: Sluchový trénink – Mgr. Tereza Příbylová
- Den pro rodinu
- Mozek a neurochirurgie – prof. MUDr. Vladimír Beneš, DrSc.
- Jak na chytrý telefon a tablet – Moudrá sovička
- Mojí milenkou je vesmír – Zdeněk Bardon
- Podpora pečujících rodin – Centrum Orion
- Příběhy bezpráví – promítání dokumentu
- Bylinky nás léčí – Martina Hloušková

➤ VE SPOLUPRÁCI S GVUN

- Beseda s Michaelou Spružinovou
- Výstava prací z grafického workshopu s Michalem Burgetem

➤ OSLAVY 75 LET PŮSOBNÍ NA ADRESE KAMENICE 105 A 20 LET OD POSLEDNÍ REKONSTRUKCE

- Den otevřených dveří
- Literární stand-up spisovatele Pavla Tomeše
- Informační panely – Dům čp. 105 a architekt Otakar Novotný
– Bartoňové

KURZ ANGLIČTINY PRO SENIORY

Obnovený Kurz angličtiny pro seniory s lektorkou Bc. Terezou Honzů pokračoval i po celý rok 2024.

SBÍRKY V KNIHOVNĚ

U příležitosti Dne Země jsme se tradičně zapojili do **projektu Remobil**. Je to neziskový projekt, který se snaží nabídnout co nejjednodušší způsob, jak se zbavit nepotřebných mobilních telefonů a podobných zařízení. Každý vybraný telefon přispívá 10 Kč na charitativní účely a díky recyklaci dochází k opětovanému využití surovin.

Opět jsme se zapojili i do celostátní sbírky **Český den proti rakovině** pořádané *Ligou proti rakovině* a v oddělení pro dospělé prodávali symbolické kyticky. V listopadu jsme také jako minulý rok nabízeli červené vlčí máky **na podporu válečných veteránů**. Premiérovou zkušeností byl **Běh pro Zdravotního klauna**, který ve vstupní hale a prostorách před knihovnou pořádala *Střední zdravotnická škola Náchod*.

Z reakcí víme, že návštěvníci **hodnotí pozitivně** zapojení knihovny v této oblasti a její prostor vnímají jako důstojný pro podobné akce.

NÁCHODSKÉ FLEROVÁNÍ

Po pauze v roce 2023 se tolik oblíbené flerování v srpnu 2024 uskutečnilo. **Velký zájem návštěvníků** i maximální nasazení prodejců ukázalo, že tato akce, pořádaná ve vstupní hale a na zahradě knihovny, má smysl a zaslouží si zopakování v následujících letech. Upoutávky nejzajímavějších prodejců byly pravidelně zveřejňovány na sociálních sítích knihovny. Pitný režim na akci svým sponzorským darem podpořil PRIMÁTOR, a.s.

VÝSTAVY V KNIHOVNĚ

Ve studovně náchodské knihovny se konalo 8 výstav:

- Výstava obrazů spolku **AMAG**
- Litografie **Jiřího Suchého**
- Usmívání – obrazy a portréty **Pavla Matušky**
- Výstava obrazů **Vojty Poláka**
- Vzpomínky z cest **Pavly Kratěnové**
- Výstava obrazů **Jaroslava City**
- Vánoční prodejní výstava spolku **SANA**
- Cestičkou k domovu – obrazy **Adély Růčkové**

Pro pravidelné měsíční výstavy byl opět zapůjčen ohoz v oddělení pro dospělé náchodskému **Fotoklubu**. Některé výstavy pořádá knihovna i ve vstupní hale, často ve spolupráci s jinými institucemi:

- Lučistníci – fotografie **Miroslava Holčí**
- Velikonoční výstava **stacionáře Cesta**
- Třináctý ročník mezinárodní výstavy *Zeď* pořádané **Fotoklubem Náchod**
- Výstava obrazů a fotografií spolku **JAKALUS**
- **Mykologická výstava** s odbornou poradnou

K dalším místům propagace a prezentace patří **mezipatro a výlohy knihovny**. Díky nápaditosti zaměstnankyň se i zde v roce 2024 po měsíci střídaly výstavy k literárním výročím i aktuálním událostem. Celkem zde bylo prezentováno 165 autorů a 3 subjekty. Dobře zvoleným místem pro cílenou nabídku fondu je **truhla** v oddělení pro dospělé, která během roku inspirovala ke čtení knih z 12 témat.

Ve spolupráci s *Muzeem Náchodska* byl koncem roku instalován ve střední výloze **náchodský betlém** z dílny Lubomíra Zemana (řezba) a Milana Jíchy (polychromie). Po reakcích na nevyhovující osvětlení z předchozího roku byla ve výšce nad betlémem letos umístěna designová lampa, kterou dodala firma *Elektro Drapač s.r.o.* jako sponzorský dar.

NÁCHODSKÉ DNY POEZIE

V rámci patnáctého ročníku Náchodských dnů poezie, pořádaných *Jiráskovým gymnáziem*, jsme v listopadu v oddělení pro dospělé přivítali hudební skupinu **Mirka Kemela** a fyzického básníka **Petra Vášu**. Spolupráce na tomto projektu je pro knihovnu přínosem a díky dobré propagaci pořadatelů mají všechny společné akce skvělou návštěvnost.

POBOČKA LIPÍ

Pobočka Lipí v roce 2024 z provozních důvodů na několik měsíců omezila provoz. Má 24 čtenářů a z toho 10 dětí. V roce 2024 ji navštívilo 99 čtenářů. Uspořádala 11 kulturních akcí, na které přišlo 1.315 zájemců. K již tradičním patří **Stínání kohouta**, kterého se zúčastnilo 100 lidí. V roce 2024 proběhl také **Dětský den** s odhadovanou účastí 500 dětí a dospělých. Velká **Mikulášská nadílka** přilákala 75 dětí i dospělých. Uskutečnilo se několik koncertů. Skvělou akcí se stal **literárně-hudební večer** ke 100. výročí narození Josefa Škvoreckého. Všechny akce organizovala knihovnice **Zuzana Jindrová**.

PŘEHLED KULTURNÍCH A VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

V průběhu roku 2024 knihovna uspořádala **194** vzdělávacích a kulturních akcí, kterých se zúčastnilo **4.133** dětí a mládeže. Jedná se o akce pro mateřské, základní, střední a speciální školy. Dále pak akce pro individuální čtenáře.

Jsme moc rádi, že se k nám na besedy vrátily třídy základních škol, a že učitelé mají zájem na akce do knihovny své žáky a žákyně přivádět, a to dokonce ještě víc, než před začátkem pandemie. Těchto besed se v roce 2024 konalo **138** a zúčastnilo se jich **2.652** dětí. Kromě toho naši knihovnu navštívilo dvanáct skupin dětí z mateřských škol, tedy **214** předškoláků.

O akce projektu **Bookstart – S knížkou do života** je stále větší zájem. Uskutečnilo se **24** setkání, kterých se zúčastnilo **386** dětí a rodičů.

BESEDY PRO ŠKOLY

Kromě lekcí, v nichž se děti seznamují s knihovnou, literaturou, učí se využívat knihy i další média pro své studium i volný čas, mají učitelé a učitelky na výběr pestrou škálu dalších témat. Dále knihovna připravuje programy pro děti z mateřských škol a v neposlední řadě i speciální programy pro děti z organizací, které poskytují pomoc hendikepovaným osobám či osobám se speciálními vzdělávacími potřebami, jako je *Stacionář Cesta Náchod a Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana*.

Momentálně naše knihovna nabízí **přes 30 besed** a po dohodě je možné zpracovat další témata podle potřeby žáků a učitelů.

NABÍDKA TÉMAT PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Permoníci
- Čarování s barvami
- Dráček

NABÍDKA TÉMAT PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

1. stupeň

- Kluk s čepicí z novin (1. – 2. třída)
- K jako kamarádi (1. – 2. třída)
- Kamil neumí létat (1. – 2. třída)
- Seznámení s knihovnou (1. – 5. třída)
- Hlava v hlavě (1. – 5. třída)
- Ilustrátoři (3. – 4. třída)
- Astrid Lindgrenová (3. – 4. třída)
- Jak je ti, Filipe? (3. – 4. třída)
- Domov pro Marťany (3. – 4. třída)
- Můj anděl se umí prát (3. – 4. třída)
- Babi a děda jsou prima (3. – 5. třída)
- Deníky (3. – 5. třída)
- Dobrodružná literatura (4. – 5. třída)
- Dětská detektivka (4. – 5. třída)
- Humoristická literatura (4. – 5. třída)
- Bajky (5. – 6. třída)
- Cestuj s Bárrou v čase (5. – 6. třída)

2. stupeň ZŠ

- Bajky (5. – 6. třída)
- Cestuj s Bárou v čase (5. – 6. třída)
- Mýty, báje a pověsti (6. – 7. třída)
- Dobrodružná literatura (6. – 7. třída)
- Fantasy, sci-fi a horor (6. – 7. třída)
- Pan smraďoch a problém bezdomovectví (6. – 7. třída)
- Handicap v literatuře (6. – 7. třída)
- Už mě nechte být (6. – 7. třída)
- Příběhy v knize i ve filmu (6. – 8. třída)
- Odlišnost jako přednost (6. – 8. třída)
- Místní pověsti (6. – 8. třída)
- Seznámení s knihovnou (6. – 9. třída)
- Zeď (7. – 9. třída)
- Memento neznamená zapomnění, aneb téma drog v literatuře (8. – 9. třída)
- Válka očima dětí (8. – 9. třída)
- Regionální literatura (9. třída)

LOVCI PEREL

Knihovna je zapojená do projektu Lovci perel, který vznikl v *Knihovně města Hradce Králové*. Tato hra mění čtení v dobrodružství a z práce s knihou dělá zábavu. Stovky knih – perlorodek – čekají na děti, které se do hry zapojí. Ke každé z nich je připraveno několik otázek a po jejich zodpovězení získává čtenář perly. V červnu proběhlo vyhlášení 4. ročníku soutěže pro dětské čtenáře v naší knihovně. Celkem se zapojilo **12** dětí, které přečetly **250** knih. Vyhodnocení soutěže proběhlo formou jarmarku, na němž si děti mohly získané perličky vyměnit za knížky a další drobné ceny.

PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE

Oblíbená akce přijímání prvňáčků do řad čtenářů se opět konala začátkem června. Děti pasoval slovutný rytíř Hron z Náchoda, v plné zbroji, po boku s krásnou dvorní dámou. Pasováno tak bylo **270** dětí z 10 prvních tříd náchodských škol. Akce se těší velkému zájmu nejen učitelé, učitelů a dětí, ale i rodičů a prarodičů. Význam akce svou přítomností podtrhlo i **vedení města Náchod**, pan starosta Jan Birke i místostarostové Ing. Jan Čtvrtečka, Ing. Milan Vik a Mgr. František Majer.

S dětmi jsme si povídali o jejich prvních čtenářských zkušenostech, společně jsme četli a plnili úkoly. Vybrané třídy obdržely také aktuální **Knížku pro prvňáčka** – ve školním roce 2023/2024 to byla kniha spisovatelky Zuzany Pospíšilové *Kouzelné brýle*.

DEN DĚTÍ

U příležitosti Mezinárodního dne dětí se knihovna připojila k akci *SVČ Děčko*. V prostorách jeho zahrady byla pro děti připravena stanoviště s nejrůznějšími aktivitami. Za naši knihovnu jsme si připravili několik úkolů. Nejmenší návštěvníci podle obrázků z knížek rozpoznávali zvířátka a jejich mláďátka a přiřazovali k sobě dvojice z různých pohádek; větší školáci vyplňovali složitější kvízy. Akce se moc povedla, naše stanoviště navštívilo na **200** dětí.

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU

V sobotu 30. listopadu se uskutečnil již tradiční Den pro dětskou knihu. Naši knihovnu navštívilo přes **120** dětí a dospělých.

Připravena pro ně byla výtvarná dílna, hádanky a kvízy a divadelní představení **Knihadýlko** na motivy pohádky *O čertovi* od Pavla Čecha. S Knihadýlkem za námi přijela bývalá knihovnice a učitelka paní **Irena Fenyklová**. Pohádkové představení krásným příběhem, úžasnými rekvizitami, scénou i loutkami doslova nadchlo nejen děti, ale i dospěláky. Doplněním byl prodej knih z **nakladatelství Albi** za zvýhodněné ceny. Ve studovně knihovny byla v tento den zahájena **prodejní výstava** výtvarného spolku SANA.

BOOKSTART – S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

Stále více rodičů a dětí se zapojuje do projektu Bookstart – S knížkou do života, jehož cílem je seznámit ty nejmenší čtenáře s knihou a rodičům nabídnout tipy na čtení. Dále připravujeme na každé setkání stanoviště, kde si děti procvičují jemnou motoriku, postřeh, zručnost nebo trpělivost. Součástí je i malá dílnička, vždy motivovaná právě čtenou pohádkou.

Setkání pro mladší děti (0 – 3 let) probíhá **ve dvou skupinách**. Děti ve věku od 3 do 6 let a jejich rodiče se scházejí ve druhé skupině, ale vzhledem ke vzrůstajícímu zájmu budou muset být v budoucnu pravděpodobně také skupiny dvě. Bookstart I. proběhl v roce 2024 17x a zúčastnilo se ho **215** dětí a rodičů. Bookstart II. se konal 7x za účasti **171** malých a velkých návštěvníků.

Na setkáních se pracovalo například s knihami:

- Ela a noční světýlka – Lucy Flemingová
- Hádej, jak moc Tě mám rád – Sam McBratney
- Rukavička – Jarmila Zavadová
- Včelí medvídci – Jiří Kahoun
- Kuřátko a obilí – František Hrubín
- Jaro je tu – Andrea Popprová
- Kde je moje kuřátko – Sylvie Doláková
- Tuze hladová housenka – Eric Carle
- Zrození motýla – Chiara Piroddi
- O zvědavém štěňátku – Zdeněk Miler

PROČTENÉ DÍLNY

V roce 2024 proběhly pouze **4 dílničky** na tato témata: Zimní království, Sněhuláci, O myškách a Aprílová dílnička. Poté byl koncept s ohledem na malou účast zhodnocen a zrušen.

ČTENÁŘSKÝ KLUB

Ve spolupráci s *SVČ Děčko Náchod* byla v říjnu 2024 zahájena činnost Čtenářského klubu, kde se pravidelně každý čtvrtek od 14.30 do 16.00 hodin scházelo **5 – 7 dětí** se společným zájmem.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR KRAJINOU PŘÍBĚHŮ

Na knihovní tábor v termínu 15. – 19. července se nám přihlásilo 20 dětí. Letos jsme pro děti připravili **téma pověstí** našeho kraje.

První den jsme se toulali v **okolí Náchoda**, naše kroky vedly do Pekla a na Dobrošov. Všude nás provázely pověsti. Při čtení pověsti o vzniku Metuje jsme se v řece dostatečně osvěžili.

Další tři dny jsme se se vydávali trochu dál a vzdálenost překonávali vlakem. Navštívili jsme tkalcovnu *Dům pod jasanem* v **Trutnově**, kde jsme si vyslechli pověst o starém tkalci, seznámili se s životem v tkalcovském stavení a děti si dokonce vyzkoušely i celý proces tkaní.

Další dny naše kroky vedly do **Police nad Metují**. Na prahu polického kláštera jsme se seznámili s pověstí, která se váže k tomuto místu. Klášterní interiér jsme si mohli také prohlédnout. Samozřejmě jsme si nenechali ujít ani starou školu *Dřevěнку*. Děti měly možnost vidět, jak vypadala škola, do které chodily děti v dávných dobách. Dalším krásným místem byla Ticháčkova kaple ukrytá v lese blízko Police nad Metují. Moc jsme se těšili na zámek **Doudleby nad Orlicí**, jehož interiér je opravdu malebný. Děti asi nejvíce zaujala expozice v *Muzeu přírodovědy, venkova a trampingu*, umístěná v bývalé zámecké sýpce, a zvířátka v *Babiččině dvorečku*.

Poslední den jsme procházeli Náchodem, četli si na různých místech pověsti, které se vázaly k oněm místům. Tábor nebyl jen plný pověstí a toulání, ale děti plnily různé úkoly ve svých družstvech, hrály hry, vymýšlely básničky a písničky. Moc jsme si to všichni užili.

DALŠÍ SLUŽBY KNIHOVNY

PUBLIKAČNÍ ČINNOST, PROPAGACE KNIHOVNY

V regionálním tisku, především v každém čísle měsíčníku *Náchodský zpravodaj*, byly publikovány texty o činnosti a pozvánky na akce knihovny.

Další informace byly zveřejněny v *Náchodském deníku*, *Náchodském Swingu* a v knihovnicko-informačním zpravodaji Královéhradeckého kraje *U nás*.

Na vývěsných plochách města jsou vylepovány plakáty s pozvánkami na akce knihovny.

Pracovníci organizace rovněž aktivně vystupovali na odborných vzdělávacích akcích v rámci regionu.

KOPÍROVACÍ A REPROGRAFICKÉ SLUŽBY

Knihovna poskytuje uživatelům možnost tisknout, skenovat nebo kopírovat černobíle i barevně dokumenty za poplatek uvedený v ceníku knihovny.

INTERNET A WI-FI V KNIHOVNĚ

Knihovna disponuje dvěma PC pro uživatele v přízemí s připojením k internetu. Stále více se využívá služba Wi-Fi, dostupná ve všech odděleních knihovny.

ROZVOZ KNIH IMOBILNÍM UŽIVATELŮM

Rozvoz knih starším nebo nemocným čtenářům, který provádíme jednou měsíčně, je velice pozitivně přijímanou samozřejmostí a nejinak tomu bylo i v roce 2024.

REGIONÁLNÍ FUNKCE KNIHOVNY

REGIONÁLNÍ FUNKCE V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ NÁCHOD

1. CÍLE A ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V ROCE 2024

Stejně jako v předchozích letech jsme i v roce 2024 pokračovali ve své činnosti tak, aby docházelo k poskytování kvalitních regionálních služeb všem zájemcům na území našeho regionu a aby se prostřednictvím nabízených služeb zvýšila úroveň knihovnické a informační činnosti i těch nejmenších knihoven.

Sít obsluhovaných knihoven zůstává stejná. Z důvodu nezájmu zřizovatele zůstává od konce roku 2016 pozastavena činnost *Obecní knihovny Hynčice*. Mezi obsluhované knihovny patří i *Odborná knihovna Oblastní nemocnice Náchod*, která využívá výměnné fondy.

Na výkon regionálních funkcí přidělil Krajský úřad Královéhradeckého kraje knihovně **dotaci ve výši 2.441.900 Kč**, což je o 45.700 Kč více než v předchozím roce. Na nákup výměnného fondu **přispělo 48 zřizovatelů** neprofesionálních knihoven částkou **419.579 Kč**. To je o 34.893 Kč více než v loňském roce. Část obcí zřizuje více knihoven (Studnice, Kramolna, Velichovky, Rychnověk, Provodov-Šonov, Nahořany a Zábrodí), proto je počet přispívajících obcí nižší než počet knihoven. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hořičky, Chvalkovice, Adršpach). Tyto obce na nákup výměnného fondu nepřispívají.

Regionální služby v okrese zajišťovali v roce 2024 pracovníci s přepočteným úvazkem 2,65. Z toho bylo 1,8 úvazku metodika, 0,65 zpracování fondu a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. Úvazek zůstal stejný jako v roce předchozím.

Knihovnické služby byly objednány u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Tyto knihovny zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace na regionální funkce i z prostředků přispívajících obcí, a dále poradenskou a konzultační činnost pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů. *Městská knihovna Jaroměř* zajišťuje pro obecní knihovny svého obvodu i revize fondů. Revize ostatních neprofesionálních knihoven zajišťuje pověřená knihovna Náchod.

2. VÝSLEDKY ČINNOSTI DLE STANDARDŮ A PRIORITY DANÝCH KRAJSKOU KNIHOVNOU

2.1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST

- Konzultace byly podle potřeby poskytovány pracovníkům obsluhovaných knihoven i zřizovatelům těchto knihoven. Týkaly se především výběru knih z výměnného fondu, zpracování statistiky, dotačních programů pro knihovny, soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje. Celkem bylo poskytnuto **63 konzultací**.

- Další odpovědi na dotazy vedené telefonicky nebo e-mailem nejsou v počtu zohledněny, jedná se o velké množství kratších informací, které poskytujeme na vyžádání i z vlastní iniciativy.
- V roce 2024 jsme uskutečnili **145 metodických návštěv**, což jsou v průměru 2,46 návštěvy na jednu neprofesionální knihovnu. Metodické návštěvy se týkaly především rozvozu výměnného fondu, automatizace knihoven, aktualizace a revize fondu neprofesionálních knihoven, soutěží Vesnice roku a Knihovna roku Královéhradeckého kraje.
- Všem starostům jsme předali informaci jak k **dotaci VISK**, tak i ke **krajské dotaci** na rekonstrukci a vybavení knihoven, ve které uspělo 11 knihoven z náchodského okresu (Hejtmánkovice, Nový Hrádek, Rožnov, Nové Město nad Metují, Police nad Metují, Žerov, Náchod, Česká Skalice, Bezděkov nad Metují, Červený Kostelec, Broumov). S dalším kolem krajské dotace na modernizaci knihovny jsme pomohli knihovně v Bohuslavicích nad Metují. Se žádostí do VISKu jsme pomohli knihovně v Suchém Dolu, Šestajovicích, Šonově, Velichovkách a Vlkově.
- Všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů.
- V roce 2024 jsme zkatalogizovali v knihovním systému Tritius knihy z knihoven v Bezděkově nad Metují, Suchém Dole a Velkých Petrovicích. V dalších letech bychom tyto knihovny rádi připojili k regionálnímu automatizovanému systému, který začíná budovat středisková knihovna v Polici nad Metují.
- Vesnické knihovny, které uspěly se žádostí o krajskou dotaci, prezentovaly své nové prostory v knihovnicko-informačním zpravodaji U nás.
- Městská knihovna Náchod spravuje a dál pravidelně aktualizuje **oddíl pro knihovny** na svých webových stránkách (proknihovny.mknachod.cz). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, pozvánky na semináře a exkurze, výroční zprávy RF, apod. Součástí je i adresář knihoven regionu Náchod.
- V rámci regionálních funkcí pomáhají střediskové knihovny svým neprofesionálním knihovnám se zakládáním a správou webových stránek. Většina těchto knihoven využívá šablonu **webknihovny.cz**. O vkládání informací a aktualit na webové stránky se ve většině případů stará metodik, protože samotní knihovníci nemají dostatek technických schopností a dovedností k jejich správě. Knihovníci, kteří projeví zájem si své stránky spravovat sami, byli v administraci stránek proškoleni. Nové stránky jsme pomohli založit knihovnám v Bezděkově nad Metují, Velkých Petrovicích, České Metuji a Žďáru nad Metují. Obecní úřady na Jaroměřsku jsme požádali, aby na své webové stránky umístily záložku s odkazem na webové stránky svých knihoven.

2.2. HODNOCENÍ KNIHOVNICKÝCH ČINNOSTÍ

- Do 3. ročníku soutěže **Knihovna roku Královéhradeckého kraje** jsme přihlásili Místní knihovnu Chvalkovice. Další soutěžící knihovnou se pak na základě doporučení komise

stala Obecní knihovna v Novém Hrádku, která získala v soutěži Vesnice roku **Diplom za vesnickou knihovnu kraje**. Obě knihovny jsme se snažili co nejlépe připravit na návštěvu hodnotící komise. Zaměřili jsme se především na knihovní fond, webové stránky knihovny i prostory knihovny, pomohli jsme s prezentací.

- Pro udělení titulu **Knihovník roku 2024** jsme do kategorie knihovnice/knihovník malé veřejné knihovny nominovali paní Ludmilu Frödovou z Obecní knihovny Martínkovice. V kategorii knihovnice/knihovník veřejné knihovny ocenění získala bývalá ředitelka Knihovny města Police nad Metují Věra Plachtová a bývalá pracovnice Městské knihovny v Broumově Marie Mešková.
- Aktualizaci záznamů v centrálním adresáři knihoven si profesionální knihovny zajišťují samy podle aktuálních změn, nejméně však 1x ročně. Aktualizaci záznamů všech neprofesionálních knihoven provedla pověřená knihovna.
- Do portálu **Knihovny.cz** je k 31. 12. 2024 z naší oblasti připojena pouze Městská knihovna Jaroměř. Městská knihovna Náchod ani jiné profesionální knihovny v přípravách nepokročily.

2.3. VZDĚLÁVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ, SEMINÁŘE A PORADY

V roce 2024 se uskutečnily **dvě porady profesionálních knihoven**. Na červnové poradě jsme se sjeli v knihovně v Hronově, na prosincové pak v knihovně ve Velkém Poříčí.

Dále proběhlo ve střediskových obvodech **10 porad knihovníků neprofesionálních knihoven**. Hlavními tématy bylo statistické vykazování, aktuální dění v oboru, dotační programy pro knihovny, práce se čtenáři, knižní novinky, možnosti vzdělávání, Bookstart.

Pro pracovníky profesionálních i neprofesionálních knihoven uspořádala Městská knihovna v Náchodě tyto akce:

25. 4.	Setkání dětských knihovníků s ukázkovou besedou	25 účastníků	3 hodiny
28.5.	Výměnný pobyt na Broumovsku	20 účastníků	5 hodiny
17. 9.	Výměnný pobyt na Červenokostecku	17 účastníků	4 hodiny
11. 10.	Exkurze knihovníků do Kutné Hory	38 účastníků	7 hodiny
21. 10.	Umělá inteligence: příslib i hrozba	26 účastníků	2 hodiny
5. 11.	Výměnný pobyt na Náchodsku	12 účastníků	4 hodin
14. 11.	Kurz tvorby plakátů – Canva	16 účastníků	3 hodiny
11. 12.	Novinky ve statistice	13 účastníků	2 hodiny

V roce 2024 jsme opět uspořádali oblíbené setkání dětských knihovníků spojené s ukázkovou besedou. Sjeli jsme se do knihovny v Broumově, kde pro nás knihovnice připravily **Čtenářské rande**. Beseda je vhodná pro všechny věkové kategorie a třídy ji mohou absolvovat opakovaně. My jsme se při ukázkové besedě zaměřili na druhostupňové žáky a literaturu vhodnou pro tuto věkovou kategorii. Tentokrát ale vše proběhlo bez opravdové třídy, besedu jsme zažili sami na sobě.

Novinkou se staly **výměnné pobyty**, kdy v jeden den vidí obecní knihovníci z jednoho střediska knihovny všech ostatních ve svém okolí. Záměrně nevybíráme jen pěkné a aktivní knihovny. Chceme, aby všichni viděli, v jakých podmínkách půjčují ti druzí, a že i v méně pěkných prostorách lze uspořádat skvělé aktivity pro obyvatele obce.

S knihovníky městských i obecních knihoven jsme vyrazili na **celodenní exkurzi do Kutné Hory**. Navštívili jsme novou knihovnu, která v loňském roce získala první místo v soutěži Městská knihovna roku, a absolvovali jsme komentovanou prohlídku města.

Velký zájem byl o přednášku **Umělá inteligence: příslib i hrozba**. Do studovny náchodské knihovny za námi dorazil publicista, analytik informačních a komunikačních médií a pedagog Petr Koubský, který od roku 2018 působí v Deníku N jako redaktor pro vědu a technologii. Přednáška srozumitelně vysvětlila, jak umělá inteligence funguje. Popsala, co od ní máme čekat v blízké budoucnosti, kam se může vyvíjet a jak ovlivní naše životy a naši práci.

Vytvářet plakáty a pozvánky na akce v programu Canva nás naučila Klára Havlová. V tomto školení budeme i nadále pokračovat v příštím roce.

Součástí prosincové porady vedoucích knihoven náchodského regionu bylo školení k **novinkám ve statistice**. Online se k nám připojila Lucie Macháčková z Knihovnického institutu a seznámila nás s aktuálními změnami v elektronickém sběru dat NIPOS a se změnami ve vykazování v roce 2025.

2.4. BUDOVÁNÍ VÝMĚNNÝCH FONDŮ

Stav výměnného fondu k 31. 12. 2024 je **101.393** knihovních jednotek. Roční přírůstek výměnného fondu za rok 2024 je **3.841** knihovních jednotek, úbytek je **3.726** knihovních jednotek. Vyřazována je zastaralá naučná literatura a beletrie.

		soubory	svazky
Výměnné fondy v obsluhovaných knihovnách celkem		1.134	70.224
z toho	první půjčení dokumentů	205	13.090
	prolongace	929	57.134

V roce 2024 jsme do 56 obsluhovaných knihoven rozvezli 205 souborů s 13.090 knihovními jednotkami. V průměru tak bylo do každé knihovny **dovezeno 233 knihy**. Obsluhované knihovny měly k dispozici ještě dalších 929 souborů s 57.134 svazky z minulých let.

2.5. POMOC PŘI REVIZI A AKTUALIZACI FONDŮ V OBSLUHOVANÝCH KNIHOVNÁCH

Pracovnice metodického oddělení ve spolupráci s jaroměřskou knihovnou provedly pravidelnou revizi celkem **8.119** knihovních jednotek, a to v devíti knihovnách (v obcích Adršpach, Dolany, Doubravice, Hustířany, Jestřebí, Kramolna, Křinice, Nový Ples, Otovice, Studnice, Šonov, Velká Jesenice, Vysokov a Žďárky).

V knihovně v Trubějově, Bezděkově, Suchém Dolu, Velkých Petrovicích, Studnici, Adršpachu, Doubravici a Jestřebí jsme provedli aktualizaci fondu.

2.6. NÁKUP, ZPRACOVÁNÍ A DISTRIBUCE KNIHOVNÍHO FONDU Z PROSTŘEDKŮ PROVOZOVATELE

O službu žádá z obsluhovaných knihoven nepožádala.

2.7. PODPORA KULTURNÍCH, VZDĚLÁVACÍCH A KOMUNITNÍCH AKTIVIT

METODICKÁ POMOC

- Z pěti vzdělávacích akcí, které jsme v roce 2024 uspořádali, si účastníci odnesli řadu nápadů pro práci ve svých knihovnách.
- Knihovny ve Chvalkovicích a v Novém Hrádku se nově zapojily do projektu Book-start.

2.8. SERVIS AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU VYUŽÍVANÉHO PRO VÝKON REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ

Do regionálního automatizovaného systému je v regionu **zapojeno 26 knihoven**. Ve středisku Náchod je 16 knihoven zapojeno v regionálním systému e-Verbis, v regionálním systému Tritius jsou zapojeny 4 knihovny ze střediska Nové Město nad Metují, 2 knihovny ze střediska Červený Kostelec a 4 knihovny ze střediska Jaroměř. V roce 2024 jsme nepotřebovali žádný speciální zásah.

3. SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH SLUŽEB ZA ROK 2024

V regionu Náchod jsou regionální funkce poskytovány střediskovým systémem, který tu má dlouholetou tradici. Výhodou je blízkost malých knihoven ke střediskům, osobnější přístup k malým knihovnám, dlouhodobé budování vztahů a vazeb s knihovníky i zřizovateli.

Díky dotaci na výkon regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost a regionální služby se tak stávají jasným přínosem v podpoře veřejných knihoven.

Nejocetovanější službou jsou cíleně budované výměnné fondy pro využití v obecních knihovnách. Finanční podpora zřizovatelů neprofesionálních knihoven pak umožňuje budovat širší a pestřejší výměnný fond, který ve svém důsledku znamená možnost nabídnout čtenářům neprofesionálních knihoven větší a širší nabídku titulů.

HOSPODAŘENÍ KNIHOVNY V ROCE 2024

SPRÁVNÍ A DOZORČÍ RADA

SPRÁVNÍ RADA PRACOVALA VE SLOŽENÍ:

- Mgr. Martin Tesař (předseda správní rady)
- Mgr. Petra Horáková
- Mgr. Zuzana Kůrková

DOZORČÍ RADA PRACOVALA VE SLOŽENÍ:

- Mgr. Petra Němcová (předsedkyně dozorčí rady)
- Jarmila Zemánková
- Kamil Bořek

Správní rada se sešla 11. 11. 2024 a **dozorčí rada** 10. 12. 2024.

Dne 20. 5. 2024 proběhlo **společné zasedání správní a dozorčí rady**.

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

neziskových organizací

Období: 12 / 2024

IČO: 64829812

Název: Městská knihovna Náchod

řádná ☒

mimořádná ☐

mezitímní ☐

* typ závěrky označte X

Sestavená k rozvahovému dni 31. 12. 2024

Sídlo účetní jednotky

ulice, č. p. Kamenice 105/0
obec Náchod
PSČ, pošta 547 01

Místo podnikání

ulice, č. p. Kamenice 105
obec Náchod
PSČ, pošta 547 01

Údaje o organizaci

právní forma Obecně prospěšná společnost
zřizovatel Město Náchod

Předmět podnikání

hlavní činnost Knihovnické a informační služby
vedlejší činnost --

Okamžik sestavení

datum, čas 28. 02. 2025, 8h42m18s

Kontaktní údaje

telefon 491 423 338
e-mail knihovna@mknachod.cz
WWW stránky www.mknachod.cz

Razítko účetní jednotky

Osoba odpovědná za účetnictví Štěpánka Štelcigová

Podpisový záznam
osoby odpovědné
za správnost údajů

Statutární zástupce

Bc. Lada Kabelová

Podpisový záznam
statutárního orgánu

Poznámka: tuto účetní závěrku tvoří přiložené výkazy. Účetní jednotka je dále povinna přiložit i další údaje, které stanoví § 18, odst. 1) písm. c) zákona 563/1991 Sb. O účetnictví.

ROZVAHA (BALANCE)

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

Ke dni 31. 12. 2024
(v tis. Kč)

Městská knihovna Náchod
IČ 64829812

Datum a čas: 28. 02. 2025, 8h 42 m 18 s

AKTIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Dlouhodobý majetek celkem		01	47,00	121,00
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	02	519,00	519,00
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	03		
	2. Software	04	471,00	471,00
	3. Ocenitelná práva	05		
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	06	48,00	48,00
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	07		
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	08		
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	09		
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	974,00	1.062,00
	1. Pozemky	11		
	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	12		
	3. Stavby	13		
	4. Hmotné movité věci a jejich soubory	14	728,00	830,00
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	15		
	6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	16		
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17	246,00	232,00
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18		
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19		
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	20		
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	21		
	1. Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	22		
	2. Podíly - podstatný vliv	23		
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24		
	4. Zápůjčky organizačním složkám	25		
	5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	26		
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27		
IV.	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	29	1.446,00-	1.460,00-
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům z výzkumu a vývoje	30		
	2. Oprávky k softwaru	31	471,00-	471,00-
	3. Oprávky k ocenitelným právům	32		
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	33	48,00-	48,00-
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	34		
	6. Oprávky ke stavbám	35		
	7. Oprávky k hmotným movitým věcem a souborům movitých věcí	36	681,00-	709,00-
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	37		
	9. Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám	38		
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	39	246,00-	232,00-
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	40		

B. Krátkodobý majetek celkem	41	1.883,00	1.891,00
I. Zásoby celkem	42		
1. Materiál na skladě	43		
2. Materiál na cestě	44		
3. Nedokončená výroba	45		
4. Polotovary vlastní výroby	46		
5. Výrobky	47		
6. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	48		
7. Zboží na skladě a v prodejnách	49		
8. Zboží na cestě	50		
9. Poskytnuté zálohy na zásoby	51		
II. Pohledávky celkem	52	1.129,00	1.132,00
1. Odběratelé	53		
2. Směnky k inkasu	54		
3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	55		
4. Poskytnuté provozní zálohy	56	1.126,00	982,00
5. Ostatní pohledávky	57		
6. Pohledávky za zaměstnanci	58	3,00	
7. Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veř. zdrav. poj.	59		
8. Daň z příjmů	60		
9. Ostatní přímé daně	61		
10. Daň z přidané hodnoty	62		
11. Ostatní daně a poplatky	63		
12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	64		
13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozp. orgánů ÚSC	65		
14. Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	66		
15. Pohledávky z pevných termínových operací a opcí	67		
16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	68		
17. Jiné pohledávky	69		
18. Dohadné účty aktivní	70		150,00
19. Opravná položka k pohledávkám	71		
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	72	699,00	691,00
1. Peněžní prostředky v pokladně	73	13,00	14,00
2. Ceniny	74	8,00	9,00
3. Peněžní prostředky na účtech	75	678,00	668,00
4. Majetkové cenné papíry k obchodování	76		
5. Dluhové cenné papíry k obchodování	77		
6. Ostatní cenné papíry	78		
7. Peníze na cestě	80		
IV. Jiná aktiva celkem	81	55,00	68,00
1. Náklady příštích období	82	55,00	68,00
2. Příjmy příštích období	83		
AKTIVA CELKEM	85	1.930,00	2.012,00

PASIVA		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A.	Vlastní zdroje celkem	86	416,00	417,00
I.	Jmění celkem	87	416,00	416,00
	1. Vlastní jmění	88	416,00	416,00
	2. Fondy	89		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	90		
II.	Výsledek hospodaření celkem	91		1,00
	1. Účet výsledku hospodaření	92		1,00
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	93		
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	94		
B.	Cizí zdroje celkem	95	1.514,00	1.596,00
I.	Rezervy celkem	96		
	1. Rezervy	97		
II.	Dlouhodobé závazky celkem	98		
	1. Dlouhodobé úvěry	99		
	2. Vydané dluhopisy	100		
	3. Závazky z pronájmu	101		
	4. Přijaté dlouhodobé zálohy	102		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě	103		
	6. Dohadné účty pasivní	104		
	7. Ostatní dlouhodobé závazky	105		
III.	Krátkodobé závazky celkem	106	1.459,00	1.528,00
	1. Dodavatelé	107	29,00	43,00
	2. Směnky k úhradě	108		
	3. Přijaté zálohy	109		
	4. Ostatní závazky	110		
	5. Zaměstnanci	111	364,00	371,00
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	112		
	7. Závazky k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního poj.	113	197,00	201,00
	8. Daň z příjmů	114		
	9. Ostatní přímé daně	115	26,00	25,00
	10. Daň z přidané hodnoty	116		
	11. Ostatní daně a poplatky	117		
	12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	118		77,00
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů ÚSC	119		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	120		
	15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	121		
	16. Závazky z pevných termínovaných operací a opcí	122		
	17. Jiné závazky	123		
	18. Krátkodobé úvěry	124		
	19. Eskontní úvěry	125		
	20. Vydané krátkodobé dluhopisy	126		
	21. Vlastní dluhopisy	127		
	22. Dohadné účty pasivní	128	843,00	811,00
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	129		

IV. Jiná pasiva celkem	130	55,00	67,00
1. Výdaje příštích období	131		
2. Výnosy příštích období	132	55,00	67,00
PASIVA CELKEM	134	1.930,00	2.012,00

Sestaveno dne: 28. 02. 2025

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Telefon: 491 423 338

Právní forma jednotky:
Obecně prospěšná společnost

Předmět podnikání:
Knihovnické a informační služby

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Výčet položek
podle vyhlášky č.504/2002 Sb.

ke dni 31. 12. 2024

(v tis. Kč)

IČ 64829812

Název, sídlo a právní forma účetní jednotky

Městská knihovna Náchod

Datum a čas: 28. 02. 2025, 8h 42m 19s

A. NÁKLADY		Číslo řádku	činnosti			
			hlavní	hospodářská	správní	celkem
I.	Spotřebované nákupy celkem	1	3.873,00		63,00	3.936,00
	1. Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	2	2.966,00		16,00	2.982,00
	2. Prodané zboží	3				
	3. Opravy a udržování	4	71,00			71,00
	4. Náklady na cestovné	5	9,00		4,00	13,00
	5. Náklady na reprezentaci	6	18,00			18,00
	6. Ostatní služby	7	809,00		43,00	852,00
II.	Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	8				
	7. Změna stavu zásob vlastní činnosti	9				
	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	10				
	9. Aktivace dlouhodobého majetku	11				
III.	Osobní náklady	12	6.439,00		1.307,00	7.746,00
	10. Mzdové náklady	13	4.743,00		960,00	5.703,00
	11. Zákonné sociální pojištění	14	1.553,00		324,00	1.877,00
	12. Ostatní sociální pojištění	15				
	13. Zákonné sociální náklady	16	143,00		23,00	166,00
	14. Ostatní sociální náklady	17				
IV.	Daně a poplatky	18				
	15. Daně a poplatky	19				
V.	Ostatní náklady	20	32,00			32,00
	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	21				
	17. Odpis nedobytné pohledávky	22				
	18. Nákladové úroky	23				
	19. Kursové ztráty	24				
	20. Dary	25				
	21. Manka a škody	26				
	22. Jiné ostatní náklady	27	32,00			32,00
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	28	28,00			28,00
	23. Odpisy dlouhodobého majetku	29	28,00			28,00
	24. Prodaný dlouhodobý majetek	30				
	25. Prodané cenné papíry a podíly	31				
	26. Prodaný materiál	32				
	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	33				
VII.	Poskytnuté příspěvky	34				
	28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtovatelné mezi organizačními složkami	35				
VIII.	Daň z příjmů	36				
	29. Daň z příjmů	37				
Náklady celkem		38	10.372,00		1.370,00	11.742,00

B. VÝNOSY		Číslo řádku	činnosti			
			hlavní	hospodářská	správní	celkem
I.	Provozní dotace	39	9.553,00		1.370,00	10.923,00
1.	Provozní dotace	40	9.553,00		1.370,00	10.923,00
II.	Přijaté příspěvky	41	277,00			277,00
2.	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	42				
3.	Přijaté příspěvky (dary)	43	277,00			277,00
4.	Přijaté členské příspěvky	44				
III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	45	534,00			534,00
IV.	Ostatní výnosy	46	9,00			9,00
5.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení a ostatní pokuty a penále	47				
6.	Platby za odepsané pohledávky	48				
7.	Výnosové úroky	49				
8.	Kursově zisky	50				
9.	Zúčtování fondů	51				
10.	Jiné ostatní výnosy	52	9,00			9,00
V.	Tržby z prodeje majetku	53				
11.	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	54				
12.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	55				
13.	Tržby z prodeje materiálu	56				
14.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	57				
15.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	58				
Výnosy celkem		59	10.373,00		1.370,00	11.743,00
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM		60	1,00		0,00	1,00
D. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ		61	1,00		0,00	1,00
Pozn.:						

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

Sestaveno dne: 28. 02. 2025

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky, nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Telefon: 491 423 338

Právní forma jednotky:

Obecně prospěšná společnost

Předmět podnikání:

Knihovnické a informační služby

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

1. OBECNÉ ÚDAJE

1.1. POPIS ÚČETNÍ JEDNOTKY

Název:	Městská knihovna Náchod, o. p. s.
Sídlo:	Kamenice 105, 547 01, Náchod
Právní forma:	Obecně prospěšná společnost
IČ:	64829812
Zapsaná:	v rejstříku o. p. s., vedeném Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl 0, vložka 2
Rozhodující předmět činnosti:	knihovnické, informační a kulturní služby

1.2. ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Statutární orgán:	ředitelka knihovny Bc. Lada Kabelová
Správní rada:	Mgr. Martin Tesař (předseda správní rady) Mgr. Petra Horáková Mgr. Zuzana Kůrková
Dozorčí rada:	Mgr. Petra Němcová (předsedkyně dozorčí rady) Jarmila Zemánková Kamil Bořek

Členové správní a dozorčí rady nejsou odměňováni za činnost v orgánech společnosti. Rovněž jim nebyla poskytnuta žádná půjčka ani jiné výhody, není s nimi uzavřena žádná obchodní smlouva. Žádný z členů orgánů není zaměstnancem, ani jejich rodinní příslušníci nejsou zaměstnáni ve společnosti a neuzavřeli žádné obchodní vztahy se společností.

1.3. ZAMĚSTNANCI A MZDOVÉ NÁKLADY

Mzdové náklady jsou celkem ve výši **5.703 tis. Kč**, náklady na sociální a zdravotní pojištění činí celkem **1.877 tis. Kč**.

Z toho: pracovníci knihovny	4.552 tis. Kč mzdy, 1.496 tis. Kč pojištění
pracovníci knihovny – region	1.130 tis. Kč mzdy, 381 tis. Kč pojištění
OON – lektori	21 tis. Kč mzdy

V položce pracovníci knihovny (z dotace města Náchoda) je v přepočteném stavu 9,35 odborných pracovníků, 1 řídící pracovník (ředitelka), úklid tvoří 0,6 pracovního úvazku. V položce pracovníci regionu (z dotace Královéhradeckého kraje) je stav přepočtených pracovníků 2,65.

OON – lektori ve výši 21 tis. Kč byly vyplaceny přednášejícím v rámci projektu *Náchodské univerzity volného času*, lektorům ve vzdělávacích kurzech a spisovatelům za besedy a autorská čtení.

2. INFORMACE O ÚČETNÍCH METODÁCH A OBECNÝCH ÚČETNÍCH ZÁSADÁCH A ZPŮSOBECH OCEŇOVÁNÍ

Knihovna vede podvojný účetnictví v souladu se zákonem 248/95 Sb., O obecně prospěšných společnostech. V účetnictví odděluje náklady a výnosy spojené s obecně prospěšnými službami a náklady a výnosy spojené se správou obecně prospěšné společnosti.

Účetní jednotka se řídí vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., O účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a podle Českých účetních standardů vydaných Ministerstvem financí.

Knihovna k vedení účetnictví používá účetní program UCR® firmy GORDIC®, s.r.o., Jihlava. Veškeré písemnosti jsou archivovány v sídle společnosti.

2.1. ZPŮSOB OCENĚNÍ MAJETKU

Nově pořízený dlouhodobý majetek se oceňuje pořizovací cenou.

2.2. ODPISOVÉ METODY

Dlouhodobý majetek je odpisován rovnoměrně prostřednictvím účetních odpisů podle odpisového plánu sestaveného v závislosti na době použitelnosti jednotlivých druhů majetku. Odpisování je započato následující měsíc po zařazení dlouhodobého majetku do užívání.

2.3. ZÁSoby

Veškerý nákup materiálu je účtován přímo do spotřeby bez vedení skladové evidence.

2.4. EVIDENCE FAKTUR

Evidenci faktur dodavatelů nahrazuje „Kniha došlých faktur“. Neuhrazené faktury na konci roku jsou zaúčtovány na účet 321 – Dodavatelé.

2.5. ČASOVÉ ROZLIŠOVÁNÍ NÁKLADŮ

Jako náklad příštích období se účtuje předplatné novin a časopisů.

2.6. DOHADNÉ POLOŽKY

Pomocí dohadných položek se účtuje předpokládaná výše nákladů u spotřeby energií.

3. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K VÝKAZU ROZVAHA

3.1. AKTIVA (CELKEM 2.012 TIS. KČ)

3.1.1. DLOUHODOBÝ MAJETEK

Pořizovací cena dlouhodobého nehmotného majetku zůstává ve stejné výši jako v předchozím účetním období, tj. 519 tis. Kč. Pořizovací cena dlouhodobého hmotného majetku byla z důvodu vyřazení nefunkčních předmětů snížena o částku 14 tis. Kč a současně navýšena o částku 102 tis. Kč z důvodu pořízení nového serveru. Celková pořizovací cena dlouhodobého hmotného majetku k 31. 12. 2024 je 1 062 tis. Kč. Účetní hodnota dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku po snížení o oprávký ve výši 14 tis. Kč činí k 31. 12. 2024 celkem 121 tis. Kč.

3.1.2. KRÁTKODOBÝ MAJETEK

Krátkodobý majetek je tvořen poskytnutými zálohami na energie a na předplatné e-knih v celkové výši 982 tis. Kč, dohadnou položkou (SZIF) v částce 150 tis. Kč, krátkodobým finančním majetkem (běžný účet, pokladna, ceniny) ve výši 691 tis. Kč a náklady příštích období (předplatné novin a časopisů) ve výši 68 tis. Kč. Krátkodobý majetek k 31. 12. 2024 činí celkem 1 891 tis. Kč.

3.2. PASIVA (CELKEM 2.012 TIS. KČ)

3.2.1. VLASTNÍ ZDROJE

Účet 901 - Vlastní jmění zůstává ve stejné částce jako v předchozím účetním období, tzn. ve výši 416 tis. Kč. Do vlastních zdrojů byl započítán kladný hospodářský výsledek letošního roku v částce 1 tis. Kč. Celková výše vlastních zdrojů k 31. 12. 2024 činí 417 tis. Kč.

3.2.2. CIZÍ ZDROJE

Cizí zdroje jsou tvořeny závazky z obchodního styku ve výši 43 tis. Kč, závazky spojenými s účtováním mezd na přelomu roku v celkové výši 597 tis. Kč (z toho závazek vůči finančnímu úřadu je 25 tis. Kč, závazek k institucím sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám je ve výši 201 tis. Kč.). Dále cizí zdroje tvoří dohadné položky u spotřeby energií ve výši 811 tis., závazek ve vztahu ke státnímu rozpočtu v částce 77 tis. Kč a výnosy příštích období ve výši 67 tis. Kč. Cizí zdroje činí k 31. 12. 2024 celkem 1 595 tis. Kč.

4. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT

4.1. PŘEHLED O ROZSAHU NÁKLADŮ (CELKEM 11.742 TIS. KČ)

Nákladová položka	Hlavní činnost	Správní činnost	Celkem
Spotřeba materiálu	1.987	16	2003
Spotřeba energie	979		979
Prodané zboží			
Opravy a udržování	71		71
Cestovné	9	4	13
Náklady na reprezentaci	18		18
Ostatní služby	809	43	852
Mzdové náklady	4.743	960	5.703
Zákonné sociální pojistné	1.553	324	1.877
Zákonné sociální náklady	143	23	166
Jiné ostatní náklady	32		32
Odpisy DHM a DNM	28		28
Náklady celkem	10.372	1.370	11.742

4.2. PŘEHLED O ROZSAHU VÝNOSŮ (CELKEM 11.743 TIS. KČ)

4.2.1. DOTACE

➤ dotace od města Náchoda na provoz knihovny:	8.331
➤ dotace z rozpočtu Král. kraje na zajištění regionálních funkcí:	2.442
➤ dotace od SZIF	150

4.2.2. TRŽBY ZA VLASTNÍ VÝKONY

➤ čtenářské poplatky:	372
➤ kulturní a vzdělávací akce:	150
➤ ostatní:	12

4.2.3. DARY A PŘÍSPĚVKY

➤ dary od obcí na zajištění knihovnických služeb:	198
➤ dary od Kulturní a sportovní nadace města Náchoda:	61
➤ přijaté příspěvky (darované knihy + dary na činnost):	18

4.2.4. JINÉ OSTATNÍ VÝNOSY

➤ ostatní:	9
------------	---

4.3. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

Hospodaření v roce 2024 bylo velmi vyrovnané. Účetní jednotka skončila s **kladným hospodářským výsledkem** ve výši 996,77 Kč. V souladu se zákonem o obecně prospěšných společnostech bude kladný hospodářský výsledek v následujícím účetním období převeden do fondu vlastního jmění.

Podrobné čerpání jednotlivých dotací a nadačních příspěvků je uvedeno v příložené tabulce. Ve všech uváděných položkách bylo postupováno se snahou o maximální hospodárnost a efektivitu vynakládanych prostředků.

5. OSTATNÍ INFORMACE

ZMĚNY V ZAKLÁDACÍ LISTINĚ A SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ

Beze změn.

ORGANIZAČNÍ SLOŽKA V ZAHRANIČÍ

Společnost nemá organizační složku v zahraničí.

POSKYTNUTÉ DARY

Účetní jednotka neposkytla žádné dary jiným subjektům.

PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI ÚČETNÍ JEDNOTKY

Účetní jednotka předpokládá rozvíjení stávajících činností, rychlost rozvoje bude záležet na výši obdržených dotací.

AKTIVITY V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Účetní jednotka neuskutečňuje žádné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje.

AKTIVITY V OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PRACOVNĚ PRÁVNÍCH VZTAHŮ

V oblasti ochrany životního prostředí společnost dodržuje platné právní předpisy, nad rámec předpisů např. třídí odpad vyprodukovaný společností. V oblasti pracovně právních vztahů společnost dodržuje platné právní předpisy.

SKUTEČNOSTI, KTERÉ NASTALY AŽ PO ROZVAHOVÉM DNI A JSOU VÝZNAMNÉ PRO PREZENTACI ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Žádné významné skutečnosti po rozvahovém dni nenastaly.

Příloha k účetní závěrce sestavena dne: 28. 2. 2025

Podpis odpovědné osoby (statutární orgán): Bc. Lada Kabelová

Podpis osoby odpovědné za sestavení: Štěpánka Štelcigová

PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ZA ROK 2024

(V TIS. KČ)

	Město Náchod a vlastní příjmy	Královéhradecký kraj (RF)	Obce	Kulturní a sportovní nadace	SZIF	Celkem
VÝNOSY						
602, 604 - vlastní tržby	534					534
649 - ostatní výnosy	9					9
682 - dary a příspěvky	18		198	61		277
691 - dotace	8 331	2 442			150	10 923
CELKEM	8 892	2 442	198	61	150	11 743
NÁKLADY						
501 - spotřeba materiálu						
kancelářský materiál	76	22				98
ostatní materiál	44					44
DHM	381				150	531
knihy, časopisy	615	502	175			1 315
pohonné hmoty	6	9				15
502 - spotřeba energie						
elektrická energie	137	11				148
pára	739	57				796
vodné, stočné	35					35
504 - prodané zboží						
511 - opravy a udržování	71					71
512 - cestovné	7	6				13
513 - náklady na reprezentaci	18					18
518 - ostatní služby						
výkony spojů	54	1				55
zabezpečení JJ Trend	20					20
servis výtahu	35					35
servis výpočetní techniky	27					27
licence na elektr. zdroje	82	32				114
e-reading (e-knihy)	21					21
revize	23					23
lektorné	65			61		126
literární pořady	24					24
knihovnické služby		244				244
ostatní služby	138	25				163
521 - mzdové náklady						
mzdy	4 458	1 130				5 588
OON - zaměstnanci	94					94
OON - lektori	21					21
524 - zák. pojištění	1 496	381				1 877
527 - zák. sociál. náklady	144	22				166
549 - jiné ostatní náklady						
bankovní a ostatní poplatky	15					15
audit, pojištění	17					17
551 - odpisy dlouhod.majetku	28					28
CELKEM	8 891	2 442	175	61	150	11 742
Hospodářský výsledek	1	0	0	0	0	1

ZÁVĚR

ZÁVĚR

„Knihovna není místem, kde se jen půjčují knihy. Je to místo, kde se otevírají světy.“

V roce 2024 jsme nejenom slavili. Po celý rok jsme pořádali mnoho kulturních a vzdělávacích akcí, uspořádali desítky knihovnických lekcí pro základní i mateřské školy. Více se soustředili na **vzdělávání zaměstnanců**, uspořádali teambuildingové setkání kolektivu. Průběžně jsme vylepšovali podmínky na všech třech půjčovnách, aby byly **uživatelsky přívětivé** a zároveň více komfortní pro zaměstnance knihovny. V říjnovém Týdnu knihoven jsme představili veřejnosti **nové logo** a úspěšně ho začali používat v propagaci všech akcí na plakátovacích plochách i sociálních sítích. S vědomím jedinečnosti budovy, ve které se knihovna nachází, jsme v průběhu roku zajistili **několik komentovaných prohlídek** pro různé subjekty i zorganizovali Den otevřených dveří.

V dlouhé historii náchodské knihovny byl rok 2024 opět rokem, kdy knihovna neztratila nic ze své oblíbenosti mezi uživateli a pokračovala ve strategii stát se bezpečným a otevřeným prostorem, který podporuje celoživotní vzdělávání, rozvoj gramotnosti a přístup k informacím bez rozdílu. Rok 2024 tedy přinesl Městské knihovně Náchod, o. p. s. **mnoho pozitivních změn a růst v klíčových oblastech**.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji členům správní rady Městské knihovny Náchod, o. p. s. za pomoc a členům dozorčí rady za podporu během celého roku.

Poděkování patří všem příznivcům knihovny i všem spolupracujícím institucím města, a zejména našim věrným čtenářům a návštěvníkům akcí.

Za velmi dobrou spolupráci i dlouhodobou podporu knihovny děkuji starostovi Janu Birkemu, místostarostům Ing. Janu Čtvrtečkovi, Ing. Milanu Vikovi a Mgr. Františku Majerovi. Děkuji všem zaměstnancům Městského úřadu Náchod, zejména odboru kultury a sportu.

V neposlední řadě patří velký dík všem zaměstnancům knihovny, dobrovolníkům a ostatním, kteří se podíleli a spolupracovali na akcích knihovny během celého roku 2024.

Bc. Lada Kabelová

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obr. 1: Rekonstrukce oddělení pro děti

Obr. 2: Rozšíření volného výběru v oddělení pro dospělé

Obr. 3: Nové samoobslužné regály ve studovně

Obr. 4: Oslava 75 let působení knihovny na Kamenici čp. 105

Obr. 5: Vystoupení Pavla Tomeše ve Spolkovém domě u příležitosti oslavy výročí knihovny

Obr. 6: Noc literatury ve Spolkovém domě

Obr. 7 a 8: Přednášky NUVČ

Obr. 9: Dannyho svaták – Mgr. Hasan Zahirovič, PhD.

Obr. 10: Beseda s Mgr. Věrou Vlčkovou

Obr. 11: Povídání s Jitkou Kolářovou

Obr. 12: Přednáška PhDr. Oldřicha Čepelky, PhD.

Obr. 13: Přednáška prof. MUDr. Vladimíra Beneše, DrSc. ve Spolkovém domě

Obr. 14: Čtení ze sborníku Vzkázání Dannymu ve Spolkovém domě

Obr. 15: Hrajeme pro Škvoreckého

Obr. 16 a 17: Náchodské Dny poezie

Obr. 19: Beseda s Alenou Mornštajnovou

Obr. 20: Malé podvečerní čtení

Obr. 21: Koncert CaféBaret

Obr. 22: Živá knihovna

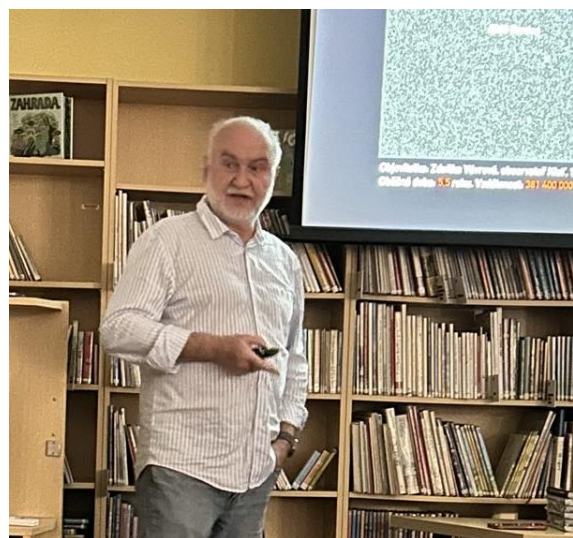
Obr. 23: Cestovatelská beseda s Petrem Voldánem

Obr. 24: Gastropostřehy Petra Voldána a Radka Pálky

Obr. 25: Cestovatelská beseda se Slávkem Králem

Obr. 26: Přednáška Zdeňka Bardona

Obr. 27: Příběhy bezpráví

Obr. 28 a 29: Besedy pro základní školy

Obr. 30 a 31: Bookstart – S knížkou do života

Obr. 32: Pasování prvňáčků na čtenáře

Obr. 33: Čtenářský klub

Obr. 34 a 35: Příměstský tábor Krajinou příběhů

Obr. 36: Den dětí v SVČ Děčko

Obr. 37: Den pro dětskou knihu

Obr. 38 a 39: Náchodské flerování

Obr. 40: Prodejní výstava spolku SANA

Obr. 41: Vernisáž výstavy obrazů Pavla Matušky

Obr. 42: Vernisáž výstavy obrazů Pavly Kratěnové

Obr. 43: Vernisáž výstavy obrazů spolku AMAG

Obr. 44: Vernisáž výstavy obrazů Jaroslava City

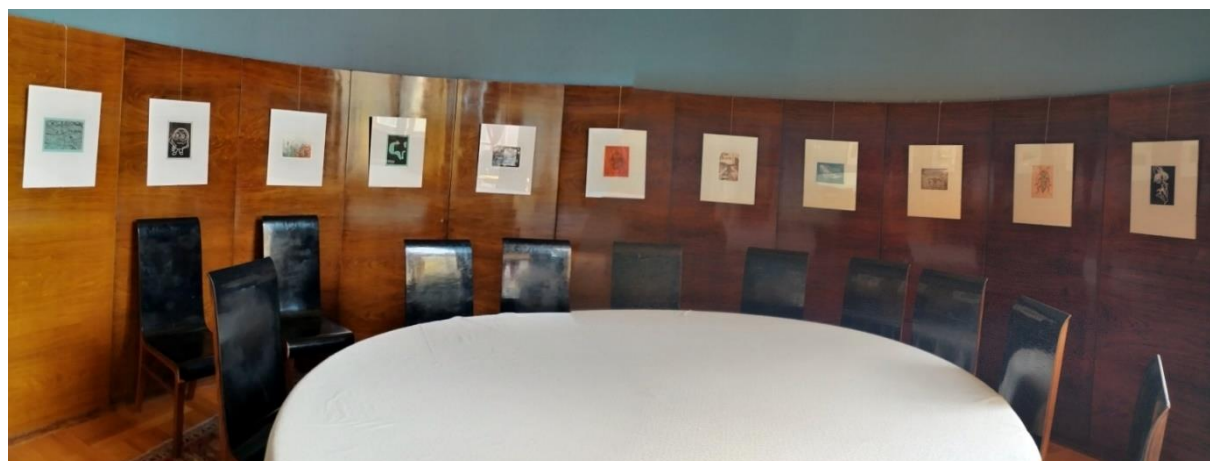
Obr. 45: Vernisáž výstavy obrazů Adély Růčkové

Obr. 46: Vernisáž výstavy litografií Jiřího Suchého

Obr. 47: Vernisáž výstavy grafik Vojtěcha Poláka

Obr. 48: Výstava prací z grafického workshopu GVUN

Obr. 49: Vernisáž výstavy ZED

Obr. 50: Mykologická výstava

Obr. 51: Velikonoční výstava Stacionáře Cesta

Obr. 52: Běh pro Zdravotního klauna

POUŽITÉ ZDROJE: INTERNÍ MATERIÁLY KNIHOVNY, STATISTICKÉ VÝKAZY KNIHOVNY